

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 03425

IN KINDER VELT

B. Daymondshteyn

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אין קינדער ווועלט

— פון —

בארים דימאנדשטיין

בילדער געזיזנט פון פאראפאסער

פאר די ענגליישע זוערטער אין דא
אין סוף ביכל א זוערטער בוז.

פארלאג "פאר קינדער"

הויפט פאראפאסער

מ. יאנקאויטש, 179 איסט בראדוויי,

נוויאַרְק

Copyright, 1927
by Boris Dimondstein
New York, N. Y.

Pinski-Massel Press, Inc.

84 Bowery, New York

זאת, חיות און פוינט

דורך פעלערען

זוייט 33 שורה 12 דארף זיך ליעזען :

דו זאלסטע אים ניט זאגען מא.

זוייט 60 לעצטעה שורה דארף זיך ליעזען :

דאך זיין פרענק ניט ערקלערן.

זוייט 73 שורה 11 דארף זיך ליעזען :

אין הויז די מאמעו שרייט, ברעכסטט די ווענט.

זוייט 78 שורה 3 דארף זיך ליעזען :

און פערדלאך צוויי, ווים ווי נוי און פון גאלד די צאמען.

אנשטאט אַ פֿאָרְדּעַדּ

איך שרייב מײַנע לִידֶעֶר פֿאָר קִינְדְּעַרְלָאָךְ קְלִיְּנַע
 פֿאָרְפּֿלְאַנְצְּן אֵין מַח גַּעֲדָאַנְקָן זַיִּהְ דִּינְעַ
 צֹ פֿאַלְגָּן אַ טַּאַטְעַן, צֹ פֿאַלְגָּן אַ מַאַמְעַן,
 דַּיְּ לִיבָּעַ צֹ דִיְּנְקִיְּטַ מַוְתַּסְקִיְּטַ צַיְּזַמְעַן.
 איך מאָךְ זַיִּהְ צֹ טְרָאַכְטָן אַבְּוּסְעַלְעַ הַעֲכָר
 איך גַּיְסָם זַיִּהְ אַן גַּאֲלָ אָונַ אַוְיךְ האַנְיקָ אֵין בעכער
 דַּיְּ לִיבָּעַ צָוּם לְעַרְעָרָה, צֹ זַיִּינְעַ גַּעֲפִילְן
 וּוֹעַן לְעַרְנָעַן גַּעֲלַעַרְנָתָה, וּוֹעַן שְׁפִילְן זַיִּדְ שְׁפִילְן.
 איך זַוְּךְ דַּיְּ מַאְרָאָל אֵין דַּרְעַ לִידְ אַיְּנְצְּפַלְעַכְטָן,
 איך וַיְיַוְּזָה דַּעַם גַּאנְגָּפָן דַּעַם גַּוְתָּן אָונַ שְׁלַעַכְטָן.
 איך קוֹק אָונַ שְׁטוֹדְיוֹר נַאֲךְ דַּיְּ קִינְדְּעַר גַּעֲפִילְן,
 איך הַעַר וּוֹאָס דַּיְּ קִינְדְּעַלְאָךְ בְּעַטְנַ אָונַ וּוֹילְן.
 וּוֹאָס קִינְדְּעַרְלָאָךְ פֿרְעָגָן, וּוֹאָס קִינְדְּעַרְלָאָךְ זַאנְגָּן
 כַּיְוָעָר פִּילְ מַאְלָ נִקְיְּנְדָעָר וּוֹעַלְטַ אַלְיַיְן אַוְיךְ
 פֿאָרְטְּרָאָגָן:
 וּוֹיְלָ אַיךְ הַאָבָּ צֹ אַכְטָמָ יָאָר גַּעֲטְרוּיְמָטָ אָונַ
 גַּעֲשְׁרִיבָּגָן,
 דַּיְּ קִינְדְּעַרְשָׁעָ בִּיְּנְקַשְׁאָפָט אֵין מִיר אַיְּזָ פֿאָרְבְּלִיבָּן.
 קְיֻין גַּלְיַק אֵין מַיִּן קִינְדְּהַיְיטָ הַאָבָּ אַיךְ נִיט גַּעֲפְוּנוּן
 גַּעֲטְרָאָכָט אָזָן גַּעֲשְׁפּוֹנוּן, גַּעֲטְרָאָכָט אָזָן גַּעֲשְׁפּוֹנוּן,
 אַ קִינְדְּעַרְשָׁעָרְ חַלּוֹם אֵין מִיר אַיְּזָ פֿאָרְבְּלִיבָּן,
 אַ בִּיסְלָ פָּוּן חַלּוֹם פֿאָרָ אַיךְ אַיְּצָטָ בָּאַשְׁרִיכָן.

ב א אונז

ב א אונז האט די קאץ זיך געקבעלט
זעם קעצלאך האט ער געהאט.
צויו שווארצע, א גרווע, א וויסט
צויו ווי די גרויסע, אקוראט.

וואו זייןנע נאך בלינד און זוי ניאזוקען
זוכן און שמעקן מיטן נאָגֶן,
די קאץ האט זוי ליב און זי לאקט זוי,
ציצקעלאך בא קאץ זייןנע רוּן.

קעצלאך ליבן די ציצקעלאך
וואו זייןנע און ציען געשמאָק,
אייך זיין פון וויטן און קוק זיך זו
וואו קעצלאך זייןנע געשמאָק.

או ליב אייך די קלײַינִינְקע קעצלאך
וואו קרייכן און פונען אָרְוֹם,
מערטן זוי ליגן און שלאָפָן זיך
בען הערט ניט קיון פיפס און קיון ברום.

ס'לאָט זוי ניט רוען מײַן ברודערל
ער וויל זיך נאָר שפֿילַן מיט זוי,
בייז וווערט די קעצל און בלאָט זיך אָן
אנטלויפט ער דאן מיט א געשרוי.

האט ער שוין מורה פאר קעצעעלע
קוקו מיר בידע און קוועלוּ,
און יעדן טאג וווערן זוי גראטער
זען שוין, קאנגע זיך שטעלע.

לויפֿן אַרְוּם זוי אָן שְׁפִילֵן זיך
אוֹי, שְׁפִילֵן זוי זיך אָזְוַי שְׁוַיַּן,
איַך, מַאֲמָע אָן בִּיבִּיכִי, מִיר לְאָכְנָן
זוי קֻעְצָעָלָךְ שְׁפִילֵן אַלְיַן.

און מַאֲמָע, זוי ווֹיל זוי צוֹטוֹיְלֵן
זו שִׁינְקָעָן נַאֲךְ הִינְטִיקָע ווֹאָהָר,
איַך בְּעֵט בְּאַךְ דָּעֵר מַאֲמָעָן נִיט טָאָן דָּאָס
זָאנְטָן זוי, קֻעְצָעָלָעָה האָכְבָּן ווּעַט נַאֲךְ ...

אַ קָעֶצְעַלָּע

איך האב א קלינען קעצעעלע
 שפיל איך זיך מיט איה.
 איך בינד און אויפ א שנירעלע
 א שטיקל רויט פאפר.

און קעצעעלע לוייפט נאך נאך דעם
 שפרינגעט איהין און הער,
 און איך צי גיך די שטראקעלע
 און קעצעעלע ארבבעט שווער.

און וווערט זי מיד פון אומלאויפ
 ליגנט זי זיך אווועק,
 מאכט זי צו אירע אויגעלאך
 און טרייסלט מיטן עק.

טו איך א רופ די קעצעעלע
 פוסי, פוסי, קעט,
 איך ניב איר מילך א ביסעלע
 אין קעפעלע א גלעט.

מיין הײַנט

איך האָב אַ קלִיינעם הַינְטעלָע
אַ שְׂיִינְינְקָעָן אַ קלִיינְם,
און הַערְעַלְאָךְ וּוּ זְוִידְעָנָע
אין גַּאנְצָן אַזְשְׁוִינְם.

קוּקֶט אַוִיפְ מִיר וּוּ לְאַכְנְדֵיק
און לְעַקְטֵ מִיר מַיְוִינְעַהָעַנְטַ
און לְבֵחָאָב אַיךְ אַים אַזְוִוְ שְׂטָאָרָק
קוּשְׁזַ אַים גַּעֲקָאָנְטַ.

איך האָב פֿאָר אַים אַ שְׂיסְעָלָע
זו עַסְן גַּיבָּן אַים,
און גַּליַּיכְט גַּליַּיכְט עַר מִילְךְ אַ סְךְ
און גַּליַּיכְט אַוִיפְ זִיסְן קְרִים.

איך האָב אַים אַוִיסְגָּלְעָרָנְט שְׂטִיְין
אוּיפְ זְיִינְעַהָעַנְטַרְפִּים,
אַ פְּרָעָמְדֵן לְאַזְמַט עַר גַּאֲרַנְט צַו
עַר גַּיט גַּאנְצָן אָפְטַ אַ בִּים.

עַר וּוִוִּיס דַּי צִיְּיט וּוּעַן כְּגַיְ פּוֹן סְקוֹול
און לְוִוְפְּט אַקְעָגָן מִיר,
בָּאַ נְאָכְט עַר הַיטְ מִין דָאַל אַונְ מִיד
און טְרָעַט נִיט אָפְ פּוֹן טִיר.

שלאָפּ מײַן דָאל

שלאָפּ מײַן דָאל, שלאָפּ מײַן בִּיבִיכִי
אָשֶׁר זִינְגַּת מײַן מָאָ.
וּעַן זִי דָאָרָפּ מֵיר אָוִיךְ פָּאָרוֹוִינְ
וּוַיְיַן נִיטְ, וּוַיְיַן נִיטְ שָׁגָ.

איך דיר געבן אויך אַ בְּאַטְלָה
וויי דו שטייל אונן ליג
אט וועל איך פון דיר אַפְּטֶרְיוֹבָן
כִּיעַ דֵּיר בִּיסְטָה אַ פְּלוֹגָן.

אט וועל איך דיר גָּאָר פָּאָרְדָּעָקָן
מייטִין דִּינְגָּעָם וּוּעִילָּן
ס'איו דֵּיר הַיִּם ? וּוּלְאַיךְ דֵּיר אַוִּיסְטָאָן
גָּאָר אָונָן גָּאנְצָן הַיִּילָּן.

אפשר זאל איך גָּאָר דֵּיר מַאֲכָן
גָּאָר אַ חַיִּים בָּאָד ?
אפשר ווּלְסָטוּ גָּאָר אַ קָּעֵנְדִּי ?
אָדָעָר גָּאָר אַ טְשָׁאָקָאָלָאָד ?

שְׁלָאָפָּה מַיִּין דָּאָלִי, אַט אָזְוִי אַ
מַאֲךָ דֵּי אָוִינְן צָוָן,
מַאֲמָעָ זָגָטָה, אָזָן בִּוּבִים שְׁלָאָפָּן
וּוְאָקְסָן וַיִּי אִין דָוָת...

געקייפט האט מײַן אַנְקֵל

געקייפט האט מֶר מײַן אַנְקֵל
געצייג אָ גאנֶצֶן באָקֶם,
בִּזּוּעַל דָּסֶם נִיט באַוּוֹיזָן
אוֹ מײַן בָּרוֹדָעֶר מַאֲקֶם.

וּוַיְיַל עַר האט אָ טַבָּע
נעַמֶּט צַוְּלָן פָּוּן מִיר,
אוֹן ווַיְלַסְטּוּ אַסְמָנִיט גַּעֲבָן
שְׁלָאָגֶט עַר זִיךְּ מִיטָּ דָּוָר.

איַךְ הַאָבָּא אָ זַעַג אָ חַאְמָעָר,
אָ הוּבָּעָל הַאָבָּא איַךְ אַיִּיחָה,
איַךְ הַאָבָּא אָ קְלִינְגָּעָם רָוְלָעָר
צַוְּעַסְטָן בְּרוּיָט אוֹן הוֹזָן.

אָ צְוָאָגֶג צַוְּבִּיְיָסֶן נְעָגֶל
אוֹן נְעָגֶל אַלְעָרְלִיִּי,
אָ פְּלָאָגֶן צַוְּמָכְבָּעָן חַיּוּעָר
איַן אַיִּיךְ צְוַיְשָׁן זַיִּה.

איַךְ וּוּעַל אָ הוֹזָן אַוְיְפָבְּוִיעָן
וּוַיְיַ אַנְתָּא אַמְתָּה הוֹזָן,
אָ טִירָה, מִיטָּ גָּלָאָזֶן דִּי פָּעָנְצָטָרָה
אָ קְלִינְטִישִׁיקָעָם נָאָר בְּלוֹזָן.

איַךְ וּוּעַל דִּי הוֹזָן אַוְיְפָבְּוִיעָן
איַן הוּוֹפֶּבֶּאָ אַוְנָן פָּוּן הוֹזָן,
אוֹן ווַאְוִינְגָּעָן ווּעַטְמִינְגָּעָן חַוְּנָטָן דָּאָרָטָן,
עַר אַיְזָן דָּאָךְ נִיט קִיְּזָן גְּרוּזִים.

זינגסטו פוייגעלע פאר מיר

זינגסטו פוייגעלע פאר מיר,
אַדער זינגסטו גלאט אָזוּן?
אָך, ווי גוט עס מוו זיין דיר,
אין דיין נעםטעלע פון שטרוי.

יעדן מארגן קומסטו צו
צו דעם אָפָן פענצעטער מײַן,
שטעלסט זיך באָ מײַן פענצעטעל
און דז זינגסט צו מיר ארײַן.

וועיס איך גוט, צי זונגעטו דאס
איינ דאס ווערטער וואס דו רעדטט,
זאגסטו, דאס גוט-מארגן מיר,
אָדער באָ מיר עפעם בעטסט?

טשיר טשיר, דושין דושין, הו הא הא
וילסטו ברעכפערט, דאס דו זאגסט?
אַ, דו שיינע פיגעלע,
שיינע פעדערלאָך פאַרמאָגסט.

קומט נאר קינדער

קומט נאר קינדער אלע דאדערט
קומט אהער און זעם.

שטעלט זיך אלע דאדערט אויסעט
אויפֿ דער ליעטער ברעט.

קוקט אדרין דארט טיף אין וואסער
וועט איר זיך דערזען.

בוינט זיך נאר ניט צופיל איבער
ס'קאן עפֿעס געשען.

ווײַיל עַם האט אמאל געטראָפּן
ווײַיל מיר שטייען אצינה.

האט אַ שווערצע האנט פון וואסער
אַ כָּפֵג עטָּפָּן אַ קִינְדָּה.

פִּילְעַ זָאנָן אוֹ גְּעוּווּזָן
איַן אַ שֶּׁד דָּאָן דָּאָרָט.

פִּילְעַ זְוִינְגָּן דָּאָרָט דָּעַרְטְּרוֹנָקָן
אוּיפֿ דָּעַם זְלָבִּין אָרָט.

און פון דָּאָן אַן וַיַּיְסֵן קִינְדָּעָר,
און זַיְהִיטָּן זַיְהִ.

אוֹ מעַן חִיטָּן זַיְהִ, קָאָן אַ שֶּׁד
אוּיךְ נִיט בָּאָפָּן דִּיךְ...

יעי פושי פושי קעט

יעי פושי, פושי, פושי קעט
 זוילסטו שלאָפַן אִין מײַן בעט?
 טוֹ כָּאָפְּ דֵי שְׁלַעַכְתָּעַ מְוִיָּז,
 זְעַסְטָן, דֵי מְוִיָּז זֵי הָאָטָן צְעַבְּיָסְן
 נְעַכְתָּן עֲרַשְׂתָן גְּעֻקְוִיפָּטָן דֵי קִישָּׁן,
 נָא, זָעַ, דֵי לְאָךְ וּוּ גְּרוּוּם.

מְאָמָעַ מִינְגַּט אִיךְ הָאָבָּן צְעַרְיָסְן
 זוֹוֵל נִוְתָן גְּלוּבָן אָזְ צְעַבְּיָסְן
 הָאָטָן דֵי מְוִיָּז דֵי צִיכָּל,
 אִיךְ וּוּעַל מְזֹון חִינְגַּט זֵי כָּאָפְּן
 זְוּעַל אָזְוִי זֵי שְׁטָאָרָק צְעַקְלָאָפְּן
 מִיטָּמִין גְּלָעֵן שִׁיכָּל.

בֵּין צָום טְיוּיט וּוּעַל זֵי דְּעַרְשָׁלָאָגָן
 בְּרִיְינְגְּנָעַן מְאָמָעַן זֵי צְוַטְרָאָגָן,
 זְוּעַל וּוּיְזָן אָזְ נִוְתָן אִיךְ
 הָאָבָּן צְעַרְיָסְן נִיעַ צִיכָּל
 אִיךְ דֵי רִיסָּן אָוֶפְּ מְיָין בִּיכָּל
 זְוָאָס כְּהָאָבָּן אִין בעט באָזְרָק.

וַיְסֻׁזּוּעַרְתִּי חֲנִים

הָאָנִיק אֵינוֹ דָּאַךְ וַיְסֻׁזּוּעַרְתִּי
מְאַכְּלָתָ מַעַן גּוֹטָעַ זָאָקֶן.
אַיִינְגַּעַמְאָקֶן, מַאֲנָעָלָאָן,
יַאֲדָעַלְאָךְ אָוֹן טַאָרְטָן
אוֹן נַאַךְ גּוֹטָעַ זָאָקֶן,
טַעַרְטָלָאָךְ אַלְעַ סַאָרְטָן.
אוֹן קִינְדָּעַרְתָּהָאָבָן לִיבָּ
אַלְעַ וַיְסַעְתָּ זָאָקֶן,
פָּוֹן דָּעַם זִיסְן הָאָנִיק
קָאָזְ מַעַן גּוֹלָעַ זָאָפְטָן
חָאָנִיק, וָאָקָסְ טָמַטְ מַעַן מַאֲכָן.

די בְּלָוְמָעַן זַיְנָעַן שִׁין
בִּינְעַן לַיְבָן בְּלָוְמָעַן,
דָּעַרְשָׁמְעַקְוּ זַיְיָ אַ בְּלוּם
פְּלִיעָן זַיְיָ צַוְּקָמָעַן.
זַיְיָ עַסְעַן בְּלָוְמָעַן שְׁטוּבָ
דָּאָס אֵינוֹ זַיְיָרָ מַאֲכָלָ
אוֹן פָּוֹן די בְּלָוְמָעַן זָאָפְטָן
וּוְעָרְטָבָא זַיְיָ אַיְן בִּיכְלָ
אַזְאָזְ מַיְן גּוֹלָעַ זָאָפְטָן
חָאָנִיק, וָאָקָסְ טָמַטְ מַעַן מַאֲכָן.

וַיְסֻׁזּוּעַרְתִּי מַאֲכָטְ בְּרוּיטָן

וּוְעַן וּוְיִיְּן, קָאָרְן וּוְעָרְן פָּאָרְטִיךְ
נַעַמְטָ מַעַן זַיְיָ אַיְן מַיְלָ אָרְיִין,
אוֹן דָּעַרְ מַיְלָנְעַרְ דָּצָן צַעְמָאָלָט זַיְיָ
אוֹן מַעַן פָּאָקָטָ אַיְן זַעַק זַיְיָ אַיְן.
אוֹן מַעַן שִׁיקָּטָ זַיְיָ צַוְּ דִי קְרָעָמָעָרָ
די קְרָעָמָעָרָ פָּאָרְקְוִיְּפָן זַיְיָ
קְלִיְּנָעָ זַעְקָעַלְאָךְ צַוְּ דִי מַאֲמָעָם,
גְּרוֹיְסָעָ זַעַק צַוְּ בְּעָקְרָרִיָּן.
אוֹן מַעַן מַאֲכָטָ זַיְיָ אַיְן אַיְן דִּיוֹשָׁעָם,
אוֹן מַעַן קְנָעָטָ זַיְיָ גּוֹטָ דָּאָן אוֹיָם,
דָּצָן עַרְשָׁתָ לַיְוָגָטָ מַעַן זַיְיָ אַיְן אַיְוָוָן,
וּוְעַן פָּאָרְטִיךְ, נַעַמְטָ מַעַן אַרְוָוָן.
בְּרוּיטָן מַיְטָ פּוֹטָעָרָ-עַסְוָן קִינְדָּעָרָ
וּוְיִילָ דָּאָס אֵינוֹ גַּעַשְׁמָאָקָ אָוֹן גּוֹטָ
סְמַאֲכָטָ דִי קִינְדָּעָרָ שְׁטָאָרָקָ אָוֹן מַוּטִיךְ,
סְמַאֲכָטָ דִי בָּאָקָן רַוִּיטָ מַוִּיטָ בְּלוּטָ.

וֹי מָעֵן בַּיִת, וֹי מָעֵן הַאלֶּט אֲחִוֹן...

אֲחִוֹן דָּאָרֶפֶת מָעֵן בַּיִינָן אֲזֹוֹ:
מָעֵן בַּיִת אֲפָונְדָּאַמְעַנְטַ פָּוּן שְׂטִיְין,
פָּוּן שְׂטִיְין אָוֹן גְּרָאנִיט אָוֹן צְעַמְעַנְטַ
דָּאָן בַּוַּיְעַט מָעֵן פָּוּן צִיגָּל אַלְיַוָּן.

מָעֵן שְׂטָעַלְט טִירָן, פָּעַנְסְטָעַר אַרְיָן,
מָעֵן מַאֲכַת וּוֹעַנְטַ אָוֹן צִימָעָרָן שִׁין,
מָעֵן פְּלָאַסְטָעַרְטַ, מָעֵן פָּאַרְכַּט דָּאָן וֹי אָוִיט,
אֲחִוֹן מוֹזָה מָעֵן חַאַלְטָן אַוְיךָ רִין.
אַיְן שְׁלָאָפֶ-צִימָעָר שְׂטָעַלְט מָעֵן אֲ בָעַט,
אַיְן עַס צִימָעָר שְׂטָעַלְט מָעֵן אֲ טִישׁ.

אין לעז-צימער ביכער אַ שראָנק
און שטולען, קאמפֿדָן, געווּס.

און בילדער מען הייננט אוֹף די ווענט
ווײַיל דאס גיט צו שיינקייט, געשמאָק
אַ זוּגער מון אוֹיך זיין אַ הוֹוָּן
ער ציילט אונזער לעבן טיק טאָק.

וויי מען מאָכט וואָלענע קלִיידָעַ

פֿון שעפסענע האָר מאָכט מען קלִיידָעַ.
וויי טומט מען דאס ? אַט אַזְוֵוּ :
מען שנײַיט אָפּ די האָר פֿון שעפסענע
און עס טומט אַים גָּאָר ניט וויי.

און די הערעעלאָך קאָכט מען אַיבָּער,
אין אַזונגעַ קעסטלאָך גרוּוִים,
און ווען דאס ווערט געדייבט אַון קלֶעְפִּיךְ,
מייט מאַשְׁינְעַם גְּלִיכְט מען אוֹים.

דיַקָּע, דִּוְנָע, וויי מען וויל נאָר,
פֿיל מאָל וועבעט מען זיי אַין פָּאָדים.
און מען וועבעט אַים גָּאנְצָע שטיקער
און דער שנײַידָעַר מאָכט בְּגָדִים.

און מען מישט זוי אַים מיט פָּאָרבָּן,
רוּוּטָע, שׂוּוֹאַרְצָע, גְּרָנָע, גְּרוּיָע,
פֿיל מאָל וועבעט מען אַין אַיְוָן שטיק אַים,
בעדים גָּעַלְעַן רְוִוָּתָע, בלזְוָע.

און מען מאָכט פֿון זוי גָּאָרְנִיטָאָךְ,
פָּאָר אַנגָּלָאָךְ אַון פָּאָר מִיְּדָעַלָּאָךְ,
קוּיפָּן פָּאָפָּעָם, נִיְּעָן מַאְמָעָם,
שיינָעַ קָאַלְיָרְטָעַ קָלִיְּדָעַלָּאָךְ.

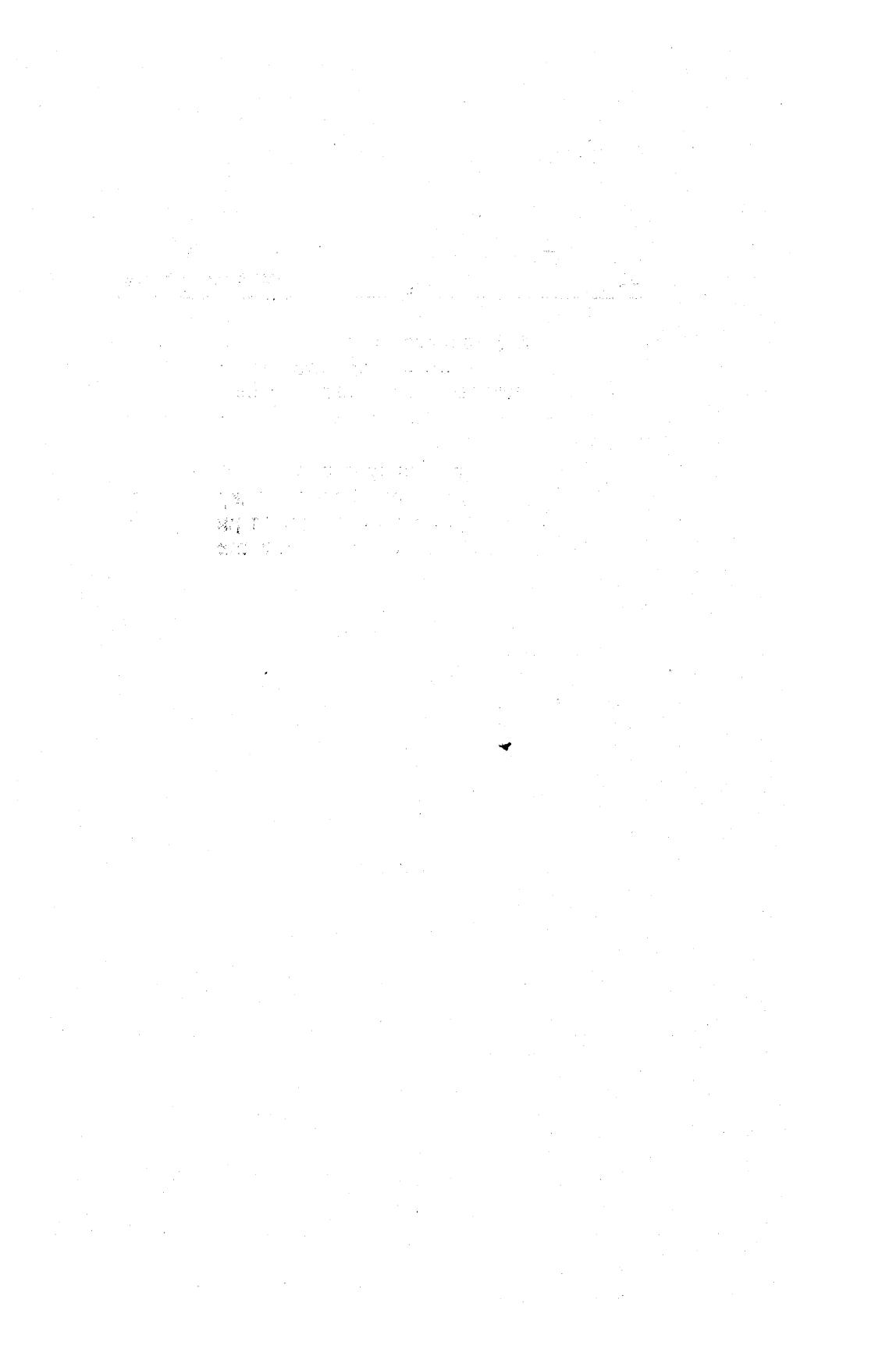
ענטלאָר און הוּן

אוֹי ווֹאָס אַיךְ הַאֲבָרֶשֶׁט גַּעֲזָעַן דָּאָרֶט
וּוִילְטַ אַיר ווִיסְטַן קִינְדְּעַר ווֹאָס?
אַט ווּלְ אַיךְ גַּלְיִיךְ דָּעַרְצִילְן
אַיר ווּעַט גָּאָרְנִישְׁטַ גַּלוּיכְן דָּאָס.

אוֹי ווּעַט אַיר דָּאָס קִינְדְּעַר לְאָכֵן
וּוִיסְטַ אַיר ווֹאָס אַיךְ הַאֲבָרֶשֶׁט גַּעֲזָעַן
קְלִיְינָעַ עַנְטָלָאָר שְׁוּוּמָעַן אָס דָּאָרֶט
זְוִיעַר מָאָמָע אַיּוֹ אַ הוּן.

און די ענטלאָך שווימען אומ דאָרט
און די מאָמע קאָן דאס ניט,
רוֹפְט זַי, קַלְאָפְט זַי מִיט דַי פַּלְגָּלָעַן
און זַי ווַילַּן פָּלַגְנַן ניט.

לייפְט זַי באָס ברענ אַרְוּמָעַט
קָא, קָא, קָאָקָא, רַוְפְט זַי זַי,
און די ענטלאָך טַיְנָקָן אָונְטָעַר
מִיט אַ פַּרְיוֹלָאָכָן גַּעֲשָׂרַיִ.

עלטערן, לערער אוון קינדער

.๓.๗.

בעטען פרײַנד

בעטען פרײַנט איז טאטע מאמע
וְאֶנְגָּת דָּעֵר לְעִרְעֵר מִיר .
אי אַיְוָה לְעִרְעֵר אֹזָא קְלוֹנוּהָ,
אַלְּזָעָר לְעִרְנָתָה דִּיר .
נִוְתְּ נָאָר לְעֻזָּן, שְׁרוֹיכָן, סְפָעָלָן
אוּיךְ וּוּ גּוֹט צָו זַיִן,
וּוּ צָו לִיכְנָן טְאַטְעָן, מְאַמְעָן
זַיְךְ צָו פִּירָן פִּין .
הַיּוֹסֶט מִיר שְׁפִילָן בָּאֵל אַבִּימָלָן,
דָּאָם וְאֶנְגָּת עָר אַיְוָה גּוֹט .

מאכָן עקסערסְיוֹן געוזנט אַי
דאָס באָזועגֶט די בְּלוֹט .

אלעָס דאָרָפּ מעָן מִיט אַ מאָס נָאָר,
נָאָר קִיּוֹן זָאָךְ צָו פִּילְׁ,
גּוֹיסְטוֹ רְאֵיךְ קּוֹמְסְטוֹ גּוֹכָעָר,
קוֹמְסְטוֹ גְּלִיעִיךְ צָוּ צִילְׁ.

אוֹוּ לְעָרְנְטּ מִירּ דָעָרּ לְעָרְרָעּ
אוֹוּ זָאָגְטּ עָרּ מִירּ,
אוֹוּ זָוּ גּוֹטּ אָזְן קְלוֹגּ בְּיוֹטּ לְעָרְרָעּ,
איַּדּ וּוֹעֵל פָּאָלְגָן דִּירּ .

וועסטו זיין אַ גוֹטָעּ מִידָּל

וועסטו זיין אַ גוֹטָעּ מִידָּל
וּוְעַל אַיךְ נִיּוֹעַן דִּירּ אַ קְלִיְּדָל,
וועסטו גִּינְזִין צָוּ בָּאָלְׁ.
בלְוִיּוֹן זִידּ מִיטּ רְוִיטָעּ בְּרֻעְגָּנוּ
וּאָסּ נָאָרּ רְיִיכְעּ קָאָגְנָעָהּ מְעָגָנָהּ,
מִיטּ אַ זְוִידָן שָׁאָלָן .

איַּיךְ וּוְעַל קְלִיבָּן פָּעָנִיםּ, קְלִיבָּן,
שְׁפָאָרָן, שְׁפָאָרָן וּוְאָסּ סְיּוּעָטּ בְּלִיבָּן
פָּוּן דָעַם פָּאָפָּאָסּ פָּעַיּ ...
קוֹיְפָּן שִׁיךְ דִּירּ אַוְיכָעָטּ גַּעֲלָעּ
זָאָקָן זְיִידָעָנָהּ אָזְן הַעֲלָעּ
אוֹן אַ חָעַטּ פָּוּן שְׁטָרוֹן .

ניט ווי אלע מיידלאך

איך בין ניט ווי אלע מיידלאך
שטייפן, לויפן נאָר אַרום.
איך העלף אויכעט פיל מײַן מאָמען
וועאו איך קאָן נאָר אַומעטום.

מאָמע האָט אוּויפֿיל אַרכְבָּעַט
קָאַכְט אָן אַרכְבָּעַט אָן אַצָּאל,
אָן זִי הַעֲלֵפֶת מִיר אוּכְבָּעַט מַאֲכָן
מיינע לעסָאנָס אוּוּיךְ פִּיל מַאְלָ.

אָך מִין מאָמע אַיְזָה גּוֹטָע
איך הַאָבָּאָמָעַן אָזְוִי לְוִי,
אלְעָם גִּיט וַיִּזְאֶם זַיְקָאָן נָאָר
זָאָג דָּעַם וּוְאָרט נָאָר, מאָמע נִיב.

פִּיל מַאְלָ וְעַ אָיךְ וּוּי עַסְטַ נִיט
אָנוֹ זִי נִיט דָּאָס אָנוֹ אַנוּעַק,
פְּרֻעָג אָיךְ מַאָמעַן וְעוֹדוֹ דִּין הַלְּקָ ?
טוֹת זִי שְׁנָעַל אַכְפָּה אַלְעָק...

אלע מאָמעס גִּיבָּן קִינְדָּעָר,
קִינְדָּעָר דָּאָרְפָּן עַסְטַ מַעַר
פָּאָפָּעַ דִּינְגָּעָר פִּיל פָּאָרְדִּינְטַ נִיט
אָנוֹ עַם פָּאָלָט בָּא אִיר אַטְרָעָר...

מיין בייבי שוועסטער

.1.

איך האב א בייבי שוועסטער
אייז זי אזי קליין,
נאר קלענער פון מיין דאלַּי
און ווי מיין דאלַּי שיין .

און שיין איין אונגער בייבי
אויגן האט זי בלוי,
אין הויז זי מאנכט אונז פרילאך
אלעמען פרילאך אזי.

בו, בו, רעדט די בייבי
לאכט זי אזי שיין,
ווען וואלט איך וועלן שיין
וואי בייבי וועט אומגיין.

.2.

די בייבי קאן שווין רעדן
זי קאן שיין זאגן מאָ
וואי פאָפָּא קומט אין הויז נאר
זוי רופט אים, פֿאָ, פֿאָ, פֿאָ.

און מיך רופט זי אויך דאָ-דָעַ
און קאן שווין שטיין אלַּיין,
עם וועט שיין לאָנג נישט נעמען
און זי וועט קאנגען גוּן.

חוּהַלְעָן

חוּהַלְעָן גַּנְגַּבָּן הִינְנֶת
אֵיר מַאמְעַ הַאֲטַט אַסְעַנְתָּן,
הַאֲטַט אֵיר אַיְיךְ אַזְעַפְּלָעַ
גַּנְגַּבָּן אַין דַּי הַעַנְתָּן.

איָן חֻהַלְעָן אֲרוֹוִים אַין גַּטְמָ
צַוְּפְּרִידָן פּוֹל מִיטָּ גַּלְקָ
הַאֲטַט גַּעֲקוֹיפְּטָ אַלְאַלְיַפְּאָפָּ
אַזְנָהָיו אֲרִין צְרוּקָ.

הַאֲטַט אֵיר קְלִיּוֹנָע שׂוֹעַטְטָעָרָל
גַּנְגַּבָּן אַיְיךְ אַלְעָקָ
טָאַנְצָעַנְדִּיק אַזְנָ שְׁפְּרִוְנְגְּגָעַנְדִּיק
אַזְנָ גַּטְמָ צְרוּקָ אַזְוָעָקָ.

חוּהַלְעָן הַאֲטַט יַעֲדָר הַאֲלָטָ
וּוַיְלָ זַי אַיְן שִׁין אַזְנָ גַּטְמָ
זַי וּוֹאַשְׁטָ אַזְנָ טָוָט זַי אַזְנָ אַלְיַין
אַלְעָן אַיְן הַזְּוִי זַי טָוָט.

ווארום וויננסטו מאמע אימער

ווארום וויננסטו אימער מאמע?
ווען דז בלייבסט אלין באנאכט,
האָב איך אויך געהאט אַפָּא
האָסְטו אַוְיכָעַט ווען גלאכט?

האָסְטו אַוְיכָעַט ווען גשלאָפָן
און אין שלאָפָן נישט גערעדט?
איך עס שרעקט מיד דיינע ווערטער
און דז וואָרְפָּסְט זיך אָסְט אַיִן בעט.

אלע קינדער האָבָן פָּאָפָעַ
ニיכָו מאָמָעַ געלט אַסְט.

ווײַין ניט מאמע, אוּיך ווועָל וווײַינְגעַן
זוי א גוטען, גוּב א לאָך.

אוּיך ווועָל באָ דִיר מֵעָר נִישְׁתַּבְּעָן
קיינְגעַ פָּעָנִים פָּוֹן חַיִינְטַן אָן,
וועָסְטוּ גַּעֲבָן ווועָל אוּיך נַעֲמָעַן
נאָמָאָר בעָטָן — דָּאָס נִיט טָאָן.

אָן דִּי דְּרֻעֶסֶם ווּעְמֶסֶם ווּינְגעַן
וּאָס דַּו נִיסְטַּט זַיְּ אַלְעַטְּגַן?
שַׁיְּנַעַּדְגַּעַם מַאֲכַסְטַּוּ מַאֲמָעַן
אָן קִין אַיְּנָעַ דִּיר נִיט, זַגְגַּן...

וּוְדָעֶר ווּינְסְטַן, עַז דִּי טְרָעָרָן
וּוְיַּיְּנַטְּמָאָה, וּוְיַּיְּנַטְּמָא
וּוְאָרוּם זַגְסַט דַּו מִיר נִיט מַאֲמָעַן
חַאְבָּאָאָיך אַוְיכָאָיך גַּעַהַטְטַן אַפְּגַּן?

אָן דִּי מַאֲמָעַן ווּיְשַׁטְּ דִּי טְרָעָרָן
פָּוֹן דִּי אַיְּבָן אַיְּרָעָ אָוִים,
אָן זַיְּ דְּרִיקְטַּט דָּאָס קִינְד צָוָם הַאֲרָצָן
אָן זַיְּ שְׂטָאָמְלָט שְׂטִילָ אָרוּים:

יאָמִין קִינְד גַּעַהַטְטַן אַפְּגַּע
וּוְאָלָט דִּיךְ אַוְיכָעַט לִיב גַּעַהַטְטַן,
וּוְאָלָט גַּעַקְוִיפְטַן דִּיר גַּוטָּע זַאְכָן
אָן דִּין קִינְדָּעָר הַאֲרָץ גַּעַזְוָתָן!

אָן דִּי מַוְתָּעָר ווּיְשַׁטְּ דִּי אַיְּבָן
נִיט בָּאַשְׁעָרָט אַיְּזַיְּ דִיר מִין קִינְד,
פָּאָר דָּעָר צִיְּטַן אַיְּזַיְּ עַר גַּעַשְׁטָאָרָבָן
פָּאָר דִּין מַאֲמָעַן שְׂוּעָרָעָ זַיְּד...

ביטט נאך קליין מײַן קינד צו זויסן
 קאנסטעט נאך קינד דאס ניט פֿאַרְשָׁטוּין,
 שלעכט, דיין מאמע איז געוועזן
 שלעכט צו אים... צו זיך אליאן...
 און דערפֿאָר א צאל איך איצטער
 טיויער, טיויער פֿאָר מײַן זינֶה,
 און דערצ'ילן וועל איך אַלְזִין דיר
 ווען דו גרוּיס וועסט זיין מײַן קינד.

מֵאָמָּא

מאמא, וועסטע מיך ניט שלצאנן
וועל איך עפעם דיר אויסזאגן
וועס מיר האט געטראפען
אויך דער פאפא טאָר ניט וויסן,
ער וואָלט מיך אויף שטיק צעריסן
איך וועל גײַן גלייך שלצאנן.

הער צו מאמא זאלסט ניט שריעין
הײַנט נאָר איינמאָל זאלסט פֿאַרצייעַן
זאג, וועסטע מיר העלפן, מא ?
כ'האָב דעם נייעם סוט צעריסן
אווי, ווען פאפא וואָלט נאָר וויסן,
דו זאלסט אים נישט זאגן.

פארדייכט אים מאמא, אין געהיים
נאָר איידער פאפא קומט אהיים,
בֿאַטש שולדיק איז ניכאמע.
כ'זויים אָז דו קאנסט גוט דורך ניעין
וועסטע פֿאַרלאָטען, וועסטע פֿאַרדריעַן
וויי א גוטע, מאמע.

קינד און מוטער

קינד :

זאג מי מאמא, זאג ווואו
וואויאס דו שיאפסט נאוי באנאנכט,
און מי הייסטו שייפן איצט
אייע טאגן נאוי איך דאס טיאסט.

מוטער :

קלילגע קינדערלאך מונ שלאפֿן
ווויל וווען מען שלאפט וואקסט מען אוים,
וואקסן הענטלאך אוים און פיסלאך
אוניא, וואקסט מען אויסעט גרויס.

קינד:

ווע שע מאמא זואקס איך דאס ?
אש מע שייאfft איש מעדאך טויט !
דו געשאקט מי אש מע זואקסט
ווע מען עשת א פוייע בעיט.

מוטער:

יע קינדה, נאכין עסן דארפ מען דו
או מען שלאפעט איז מען ניט טויט,
און קינדער זואקסן ווען זואלפֿן
זואקסן איז דער ליינגע און ברויט...

ווען מײַן פֿאָפָּא

ווען מײַן פֿאָפָּא געוווען זואלט רײַך
חאכּן אָן אִיגּוֹן הוֹיַּה,
געשלט זואלט איך זיך אָן דעם הוֹיַּה,
געחלטן זיך דאן גרוּיס.

איך זואלט די קינדער פֿוֹן מײַן סְקוֹל
געבראכּט צו אונז אָן יָאָרֶה,
אָ פֿאָרֶטִי זואלט איך דאן געמאכּט
פֿוֹן קִיּוֹק אָנוֹ מְשַׁאֲקָלָאָד.

פֿאָפָּא חָאַט מִיר צוֹגְעַזָּגַט

פֿאָפָּא חָאַט מִיר צוֹגְעַזָּגַט,
 קְוִיפֶן הַיִינְט אֲסָוְטָעַלְעַ
 אוֹן מִיט לְאַנְגָּעַ חַיוּזָעַלְאַץ
 אוֹן מִיט גַּעַלְעַ שִׁיכְעַלְאַץ,
 מִיט אֲבָלוּעַ חַיטָּעַלְעַ.

אַיך וּוּלְ מִיט מֵיַן סָוְטָעַלְעַ
 נַיְינְ אַרְוִים אַיְן סָטוּרָטָעַלְעַ,
 חַיטָּן אִים נִיט אַיְינְשָׁמוֹצָן,
 מַיְינָעַ גַּעַלְעַ שִׁיכְעַלְאַץ,
 וּוּלְ חַיטָּן זַיְ אַונְ פָּזָן.

זַוְעַן אֲ רַעַנְ גִּיסְן וּוּטַן,
 כְּזַוְעַל אַיְן חַיוּן אַרְוִין נִיט שְׁפָעַם
 אַרְוִיפְהַיְינְגָעַן מֵיַן סָוְטָעַלְעַ
 אַוּוֹף דֻּעַם קְלִינְגָעַם הַיְינְגָעַרְלַע
 אַרְוִיפְהַיְינְגָעַן מֵיַן חַיטָּעַלְעַ.

וּוּלְ נִיט מַעַר אַרְוּמְלַוִּיפֶן
 אַיְן קָעַנְדִּי סָטָאַר נִיט קְוִיפֶן
 אוֹן פָּעַנְים אַוְיךְ נִיט בְּעַטְן
 פֿאָפָּא וּוּטַן מִיר לִיב הַאַכְּבַן
 וּוּטַן קְוִשָּׁן מִיר אַונְ גַּלְעַטְן.

וועל זיין א דאקטאר

איך האב ליב מיין פאפא
ער קויפט מיר גוטע זאבן
טשאקסאלאד און אייזיקרים
וועט מיר א דאקטאר מאבן

היילן קראנקע קינדר
געבן זוי מעדייצינען
סטטאפען זוי פון הויסטן
אונ פון די נעלאלך ס'רינען

היילן זוי פון מאולן
אונ אויד פון סקאמלעת פיבעה
אייסשנידן די טאנסעלט
אונ סטטאפען פאכן פיבעה.

געקריינקט האב אויף צאלעט
כ'זויים דעם טעם אצינדר
וועל איך א דאקטאר ווען
היילען וועל איך קינדר.

זָגַמִּיר

זאג מיר מאמא, זואו איז פָּפָּס?
 וועט ער מערכ ניט קומען?
 זוארום האבן אים די מענער?
 פון אונז צונגענו מען?

זוארום האט געווינט, די באכע?
 זוארום שווייגט דער זידע?
 זע ווי אלע זיך צענאנגען?
 נאָר מיר בליבּן בִּידּע.

זוארום שוויינקטו? זויינסט איז מאמא?
 זע ווי רוית די אויגן?
 זאג מיר מאמעז וועט מען פָּפָּעָן?
 אין אַ קְּבָּר לִינְגָּן.

איָן קְּבָּר קִינְד מִינְמָן, קִינְמָל?
 וועט ער זיך אָומְקָעָרָן?
 אויפּ דער מְוֹטָעָרָם בְּלָאָסָע באָקָוּן?
 פְּלִיסְן, גִּיסְן טְרָעָרָן.

פָּפָּא אַיְן אֲ בִּיּוּעַ

פָּפָּא אַיְן אֲ בִּיּוּעַ,

מַאֲמָא אֹזֵן גּוֹטַ,

מַאֲמָא שְׁרִיּוֹת נַאֲרָ אָונְטָעָה,

פָּפָּא שְׁמִיסֶּת אֹן גּוֹטַ...

מַאֲמָע אַיְן גַּעֲדוֹלְדִּיקַ,

קָעָרָן מִיד אֲ וּוּלְטַ,

אַיְן דָּעָר פָּא אַיְן הוּוֹן נַאֲרָ,

אַלְין מוֹזֵן זַיְן צַעַשְׁטָעַלְטַ.

הַיִּסְטָמֵר לְעֵזֶן, שְׁרִיבָן

וּוַיְיַזֵּן מִינְגַּע מַאֲרָקָם

אַיְן צַי קָאָן אַיךְ סְפָעָלַן,

דָּאן מַעַן נִיְיַת אַיְן פָּאָרָקָם.

אַיְן עַר לְאַזְוֹת נִישְׁטַ שְׁטִיפָן,

לְאַזְוֹת נִישְׁטַ אֲ מִינּוֹתַ,

אַיְן דָּעָר פָּא אַיְן הוּוֹן נַאֲרָ,

מוֹזֵן זַיְן דָּאן גּוֹטַ...

פָּפָּא אַיְן אֲ בִּיּוּעַ

דָּאָר אַיךְ אַיְם פָּאָרְגִּיבַ,

כָּאַטְשָׁ עַר לְאַזְוֹת נִישְׁטַ שְׁטִיפָן,

דָּאָר הַאָב אַיךְ אַיְם לִיבַ.

דָוְדִּילָעַ

דוֹדֵילָן דַוְגַעֲכַבָּן פָא
קוֹיְפָן וּוֹעֵל אַיְיךְ אֶלְאלִיפָאָפֶ
גַיבָ מִיר אַיְיךְ אֶסְעַנְטָן.
הַוִּיבָט אַן בְּעַטְן הַעֲרַשְׁעַלְעַ אָטֶן וּוֹעֵל אַיְיךְ עַסְקַיְוָפָן גַּלְיִידָ
אוֹן שְׁטַעַלְטָט אַוִיסְ דַי הַעַנְטָן. גַעֲכַבָּן דִיר אֶלְעָקָ.

מִיסְטָעַר

מִיסְטָעַר, מִיסְטָעַר, נָא אֶסְעַנְטָן
גַיבָ מִיר אֶבְאַלְוָן.
אַיְיךְ וּוֹעֵל אַנְבָלָלָזָן אַיְםָ נְרוּוִים
לָאָזָן צָו דָעָר וָזָן.

אֶדְעָר אָפְשָׁר גַּאֲרָר בִּינְגָכְטָן
לָאָזָן דָעָם בְּאַלְוָן.
גַיבָ אֶגְעָלָן קַאֲלִיר מָוָר
גַעַל אָטֶן וּוֹי דַי מָוָן.

וּוְעַט אַיְן הַיְמָל אַוִיסְקָוָקוֹ
וּוֹי לְבָנָהָס צָוָויָי,
וּוְעַלְעַן אַלְעַן זָרָן וּוְאַנְדָעָרָן
אַיְיךְ וּוֹעֵל אַוִיסְלָאָקָן זָוָי.

גַּאֲרָר דָעָר מַאֲמָמָן אַוִיסְזָאָנָן
וּוֹעֵל אַיְיךְ גַּאֲרָר אַלְיָיָן
אוֹן דַו מִיסְטָעַר, זָאָגָן נִימָט אַוִיסְ
אוֹי וּוְעַט דָאָס זַיְוָן שִׁין.

מִיּוֹן פָּאֶפָּא

און וואס איך וויל נאר האבן
 קוייפט ער דאס מיר גלייה,
 און ריך איז איזן מײַן פָּאֶפָּא
 האט גאנצע פֿעַק מיט געלט.
אַ פָּאֶפָּא וְוָאַס אַיְזַרְיךְ.

וְוָאַרְוָס?

ווארום לייבן מאמעס קינדרער?
 קינדרער זייןנע שלעכט.
 איך אליעין בין אויך אַ שלעכט
 מאמע איז גערעכט.
 בין איך קראנק געוווען אַ ביסל
 מאמא האט געוויינט.
 און פֿלעגט זיצן בא מײַן בעטל
 כ'שטאָרבּ, האט זי געמיינט...
גָּאנְצָעַ נַעֲכֵת פְּלַעַגְתָּ זַי נִישְׁתָּ שְׁלַאֲפָן
 וואכן איבער מיר,
 פְּלַעַגְתָּ מִיר גַּעֲבָן די רְפּוֹאַהְעָם
 אלע שטונדַן פִּיר,
 פָּזָן הַיִּנְטָן וּוְעַל אַיךְ זַיְן אַ גּוֹטָע
 פְּאַלְגָּן וּוְעַל אַיךְ אַיר,
 וּוְיַיְלְקִיְּן בְּעַסְעָרָרְ פְּרִיְּנָתְ וְוַיְמַאֲמָעַ
 אַיְזַר נִיט דָא פָּאֶרְ מִיר.

א פִּיְתָעַר

איך וויל זיין א פִּיְתָעַר,
וועסט נישט זיין קיין פִּיְתָעַר,
זאגט דימאמבע ניון... איז איז אין מאל קיינמאָל, ניון...
פִּיְתָעַרְם זיינען שלעכטער...
שלאנן איזסֿעַדּו צִיּוֹן...
מעט זיינְגָּרְפִּיטְן
מאכּן בלויַע אָוִינְגּוֹן
האָב אֵיך צו געדענְקָן
ברעַנְן אַוִיך אֲבִין, אוֹי אַוִיך...

צְעַזְנַעַבָּאַט פָּאָר קוֹנְדָעָה

וּוַיְלַט אַיר קְרִינְגּ בְּאַקְנוֹ רְוִיְטַע
וּוַיְלַט אַיר זַיִן נִיטְ בְּלָאָם,
וְאַלְטַ אַיר עַסְן בְּרוּיַת מִיטְ פּוֹטָעַר
שְׁפִילַן זַיְר אַיִן גָּאָם.

וּוַיְלַט אַיר קְאַנְעַן לְעַן, שְׁרִיבְּבָן
הַאֲבָנָן כָּחָ, מַוְתָּה
לִיְגַּמְטַ זַיְר שְׁלָאָפְּנָ אַכְטַ אַוְיְגָעַר
רוֹהַת זַיְר אַוְיְסָעַט גּוֹטַן.

וּוַיְלַסְטַן זַיִן אַקְינְדַ אַגְּטָעַר
פָּאָלְגַ דִּין פָּא אַזְן מָאָ
וּוַיְלַסְטוֹ לְעַרְעַר זַאל דִּיךְ לִיכְן,
לְעַרְן זַיְר אַזְן שָׁאָ!
וּוַיְלַט אַיר הַאֲבָנָן צִיְנָעָר שְׂטָאָרָקָעַ
שְׁיַיְן אַזְן וּוַיְיַסְטַן זַיְן אַזְן

עסט ניט צופיל ויסע זאכן
 יעדן טאג וואש זוי.
 עס ניט, עס ניט אלע ווילע
 עס נאָר וווען דו ווילסט.
 עסט זיך אלעס אַפְּעַטִּימֶנֶעֶן
 האָסְטַּה הנָאָתָה, פִּילְּסְטִּין
 שפִּילְּטַּזְּדִּיְּ, שְׁפִּילְּטַּזְּדִּיְּ אַוְיכְּבָעַטְּ רֹאֵיךְ
 ווילְדַּ גַּעֲשְׁפְּרוֹנוֹגְּנוֹןְ נִיטְ
 זע עס זאל קִיּוֹן אָמְגַלִּיק טְרֻעָּפְּן
 חִיטְ זִיךְ, הִיטְ זִיךְ, הִטְ
 גַּעֲדִיםְ קְלִילְדָּעָרְ שְׁמוֹנִיםְ נִיטְ
 רִיםְ נִיטְ דִּינְגָּעָרְ שִׁיךְ
 ווילְ דָּאָם מָאָכְטַ דִּיןְ פָּפְעָןְ שְׁוּעָרָעָרְ
 צָוְ פָּרְזָאָרְגָּעָןְ דִּיךְ
 שְׁטוֹפְ דִּיְ פִּינְגָּעָרְ אַיְזְ דִּיןְ מוֹילְ נִיטְ
 שְׁטוֹפְ נִיטְ אַיְזְ דִּיןְ נָגְאָ
 ווילְ סְקָאָןְ בְּרִיאָנְגָּעָןְ פִּילְ מָאָלְ קְרָאָנְקָהִיטְ
 אַוְןְ עַסְ אַיְזְ מִיאָוָםְ, לָאָזְ
 קִינְדָּעָהְ, קִינְדָּעָרְ וּוְאַשְׁטָמָהְ זִיךְ אַפְּטָעָה
 האָלָטְ זִיךְ הָעָנָטְ אַיְזְ רִיןְ
 ווּעַטְ אִירְ אִימָעָרְ גַּעֲוָונָטְ אַוְןְ שְׁטָאָרָקְ זִיךְ
 שְׁטָאָרָקְ אַוְןְ אַוְיכְּבָעַטְּ שִׁוְןְ
 גַּטְ אַיְזְ קִינְדָּעָרְ וּוְעַלְכָעְ פָּלָגָןְ
 יְעַנְעָרְ זְיַנְגָּעָןְ גַּטְ
 נִיטְ פָּאָרְ וּוְעַלְכָעְ מַעְןְ דָּאָרָףְ הָאָכְןְ
 אַ בִּיטְשָׁ מִיטְ אַ קְנוֹטְ

וועסטו פאלגןן מיר

זאג מיר מאמע, איז זאם אמת
וואס דז האסט געזאגט,
או א פאפאס הארצן בלוטיגט
ווען זיין קינד ער שלאגט?

יא מיין קינד, דאס איז אמת
ווויל דז בייט זיין בלוט,
ווויל דז פאלגסט ניט דערפער שלאגט ער
ר'מיינט קיון שלעכט, נאר גוט!

וואלסטו פאלגןן, זיין א גוטער
ניט געשטיפט איזוי,
פאטער ליבען, זע ער ארבעט
פאר דיר שווער איזוי.

קוייפט די שיכעלאך אונ גארנטילאה,
אלץ ער קוייפט פאר דיר,
וועסטו פאלגןן פאפען, מאמען
וועסטו פאלגען מיר?..

וּוַיְנַט עֲרָ

זאג מיר פאפא וועסט מיר קויפן
א שליטל זיך צו שליטלען?
אייך וועל זיין א גוטער איגנגן,
און וועל ניט שלאנן גיטלען.

אייך וועל פאלגן אלעט מאמען
און וואס זי ווועט נאך זאגן,
אייך וועל חיטן אייך די בייבי
מייט קיינעם זיך ניט שלאנן.

וועל זיך גלייטשן בארג ארכנטער
בייבי זענן א הינטער,
ארך אייך ליב די טיפע שנייען
פאפא אייך ליב דעם ווינטער.

גָּאַלְדָּעָנָעַ פִּישָׁעַלְאָךְ

געקייפט האט מײַן פאפא
א פאָר גָּאַלְדָּעָנָעַ פִּישָׁעַלְאָךְ,
געקייפט האט ער אויכבעט
צוווי גָּלְעוֹזֶרֶנָּעַ שִׁיסָּלָאָךְ.

זוי שווימען אָרוֹם דָּאָרָת
דעָר וּוְאָסָעָר אֵיזָה רַיִּין,
זוי גָּאָלָד שִׁיְּנַטְּ דִּי וּוְאָסָעָר
זוי וּוְאָנְדָּעָרְלָאָךְ שִׁיִּין.

דֵּילְבָּנָה

זע ווי גרויס ס'אייז די לבנה,
 זע נאָר פֿאָפָא, זע באָטְראָכְט.
 זע צוֹוִי אָוְגָן, אָמוּל אָגְרוּסְעָר
 זע, עס דוכט מִיר ווי זי לאָכְט.
 אַיךְ האָב קִיינְמָל נִישְׁטָן גְּעוּן נָאָה
 די לבנה אָזְוִי גְּרוּיסְט,
 מִיט אָמוּל אָנוּ נָאָזְוִי אָוְיגְּן
 זע נאָר פֿאָפָא ס'אייז אָפִים.

אויפין דארפ

מיר פָּאָרְנוֹ אַין קָאנְטָרִי

1.

מיר פָּאָרְנוֹ אַין דָּעֵר קָאנְטָרִי,
פָּאָרְטִּיךְ שְׁוִין צְוִיִּין,
פָּאָפָּא וּועַט אַונְזָה בָּגָּלִילִיטָן
בֵּין סָמְמָעָ טְרִיִּין.

די פָּעַקְלָאָךְ וּועַט עֶר בְּרוּינְגָּעָן,
אַין דָּעֵס טְרִיִּין אֲרִיִּין
אַין בְּרוּינְגָּעָן וּועַט עֶר זְוַנְטִיק
די גְּרוּיסְעַ דָּאָלִי מִיְּין.

עֶר וּועַט אַלְיַין זַי בְּרוּינְגָּעָן,
נִיט צְעַכְרָעִיכְן זַי,
אַין קָאנְטָרִי וּועַט עֶר קְוּמָעָן
זְוַנְטִיק אַין דָּעֵר פְּרִי.

מִיְּין פָּאָפָּא אַיְזָה פָּאָרְנוּמָעָן,
פָּוֹן דָּעֵר פְּרִי בֵּין נַאֲכָתָן.
אַיְזָה זַעַם טָעַג מַאֲכָתָן עֶר אַיְמָעָר
זַאֲגָט עֶר, גָּאנְצָע אֲכָתָן...

נַאֲרָא אַיךְ קָאָזְדָּסְמָאָסְפָּאָרְשְׁטִיְּין נִיטָן,
פְּרָעָג אַיךְ בָּאָ דָּעֵר מָאָס.
זַי קָאָזְדָּסְמָאָסְפָּאָרְשִׁטְאָן
אֲכָתָן טָעַג, אֲכָתָן טָעַג פָּאָ?

נאר מאמא זיפצט און ענטפערט,
איך קאן זי נישט פארשטיין,
דו דארפֿסְטַ פָּוּן דָּעַם נִישְׁט וּוּיסְן,
דו בִּיזְטַ פָּאַר דָּעַם צֹקְלֵין...

.2

אין קאנטרי

אין קאנטרי דארף מען עסן
און ווערן שטארק, געזונט,
מען דארף כאטש צו געווינען
איידן טאג א פונט.

מען דארף געזונט אנקלייבן
פָּוּן קָאָנוּנְטַיִרְ פָּאַר דָּעַר שְׂמַטָּאַטְ
אָנוֹי זָאַגְטַ מָרְדִי מָאַמְעַן,
אוֹיֶף יַעֲדַן שְׁפָאָן אָוּן טְרָאַטְ.

און איך מוֹ אַלְעַם עַסְן,
טריניקן מילך א סְךְ.
איך בִּן־שְׁוִין פָּעַט גַּעֲוָאָרְן
און טְרִינְק אָוּן עַם אָוּן לְאָן.

.8

טאנצֵן מיר אין בעט

איך בין שוואָרץ און פֿעט געווֹאָרַן
 פֿון דער זוּ אָוּן עַסְנַ פֿילַ
 ווַיְיל אִין קָאָונְטֶרֶי עַסְטַ אַסְ-זַיְהַ
 ווַיְיל אִין קָאָונְטֶרֶי דָא אַיְזַילַ

אַלְעַ נַאֲכַטְ מִיר גַּיְעַן טָאָנְצֵן,
 מַמְּמָא לְאָזְטַ נַיְשַׁת וְוַעַן סְאיַיַּו שְׁפַעַטְ
 שְׁלָאָפְּן, זָאָגַט וְיַיְ, קִינְדָּעַרְ שְׁלָאָפְּן,
 טָאָנְצֵן מִיר דֻּעָרְפָּאָר אִין בעט.

בֵּינוֹ זַי וּוּעֶרֶת אַוִּיפֿ אָנוֹן אִין כַּעַם
 אָוּן זַי לְעַשְׂתַּ דַעַם פֿיְיעַר אָוִים,
 אָוּן פֿאָרְשַׁלְעַפְּעֶרֶת אָנוֹן מִתְ מַעֲשִׂוֹת
 פֿון דַעַר קְלוֹגָעַר קָאַזְ אָוּן מַוְיַן.

.4

נָעָכָתָן

נעכтан איזו די מאמא
מייט אונז איזו ואלד אועעק,
מיר זייןען אוש פארגאנגען
זו דעם צוויטן ברעה.

שיסלען פול מיט בערים,
אי שוואָרצעע, רוייטע אויך,
נטאט שוין וואֹזו צו ליאָגָן
מייט אָ ווועָך שוין הויך.
אונז מאמא ווועט אָויספָֿרגְָלָן
סלאַיעָם גְּרוֹיסָע, פִּיר,
וועט זי פָּאי אונז מָאָכָן,
די עַרְשְׁטָע גַּעֲבָן מֵיר.
וּוְיַי אַיךְ חָאָכָב אַיר גַּעַהְאַלְפָן
קְלִיְּבָן זַי אַין ווּאָלָה,
זַי סְיוּעָט פָּאָרְטִּיק ווּעָרָן,
די עַרְשְׁטָע בֵּין אַיךְ בָּאָלָה.

.5

נָאָמָר

נא מאָר פָּאָר מִיר, נָא מָאָר פָּאָר מִיר,
 קַיְוָן הַיְּידָאִיד וּוֹיל אַיךְ מֵעָר
 אָוֹן מַאֲמָא לְגַטְמָא אַוְיךְ קְרָאָנְקָא צִינְדָּ
 זַיְךְ קְוִים זַי גַּטְמָא קָעָר.

די קִישְׁקָעָם אָוֹן די זַיְוִיטָן אַוְיךְ,
 צַעֲטְרִיּוּסְעַלְטָם אָוֹן צַעֲקָלָאָפְטָם,
 אַ פִּינְגָּרָר פְּלָעוֹשָׂרָה, קְרָעָכָצָטָם
 אָוֹן טָאָפְטָם די זַיְוִיטָן טָאָפְטָם...

אוֹן זַוְויִי, אוֹן זַוְויִי, דָּעֶר פָּאָרְמָעָר בְּעֵטָ
 אַ פִּינְפָּעָרָל דָּעֶרְפָּאָר.
 אָוֹן וּוֹעֵר עַמְּנָעֵמָט אַ רָּאִיְד אַוְיכְּפָּהָי
 אַיךְ זַעֲגָן, עַר אַיְתָן אַ נְאָר...

הוֹרְגִּי...

הורויי פאפא איז געקומען
זונטיק איז דאך היינט,
הורויי חאט בעבראכט ער בלומען
און די מאמע שיגנט.

הורויי קענדי איז דא אויבעט
קענדי, אלערלי,

הורויי מאמע קאקט היינט גוטעט
גרויסע פאיין צוויי.

הורויי וועט דאס א פארטוי זיין
א פארטוי אין דער וועלט.

הורויי היינט זוינגען אלע פיין,
מיר אֶזער היינט געפעלט.

הורויי היינט איז דער לאַעצעטער-טאָפּ
אין קאונטרא זוינגען מיר...
הורויי מיר פֿאָרְן היינט אַהיימּ
גּוֹדְבִּי קאונטרא דיר...

אין קאנטורי ליעבט גאט

אין קאנטורי איז דער הייל בלוי
כ'ליב די קאנטורי ס'אייז גראין און שיין
בא אונז אין שטאט איז דער הייל גראוי
איך זויל אין שטאט צוריק נישט גוין.

ווען ניט די סקול וואלט איך געוווים
געלייבט די קאנטורי מעער פון שטאט.
וואויל דארט די לופט איז ריין און פריש
די מאמא זאגט או דארט ליעבט גאט.

איך וווײַס ניט וואָס דאס איז

די קוה האט געכווין
בָּאַ אָנוֹ אִין קָאנְטְּרֵי דָּאַ
אַ קָּעַלְבָּעַלְעַ אַ רְוִיטְּסָם
אוֹן זַי רְעַדְתָּ שְׁוֹן, מַוְּמוֹ מַאַ.

איך וווײַס ניט זַי דאס איז
אַיר קָאַן דָּאַס נִישְׁתְּ פָּאַרְשְׁטְּיוֹן
גַּעֲכְּוִין נַעֲכְּטָן עַרְשְׁטָמָן
אוֹן קָאַן שְׁוֹן אַרְוְמְנִין.

אַ בְּרוֹדְעֶרְלַהֲכָבָן אַיךְ
איַז זַעַקְמַן מַעֲנָצָטָן שְׁוֹן,
אַ קָּלְיְינְינְקָעַר אַ שְׁוִינְסָם
אוֹן קָאַן נַאַךְ אַלְץָ נִישְׁתְּ גַּיְינָן.

אוֹן קָאַן נִיטָן רַיְידָן נַאַךְ
אוֹן האט נַאַךְ נִיטָן קַיְוָן צִיְּן,
אוֹן אַטְטַט דַּיְ קָעַלְבָּעַלְעַ
זַי קָאַן שְׁוֹן אַרְוְם גַּיְינָן.

אוֹן דָּאַס קָאַן זַיְוָן דָּעַרְפָּאַר
וּוְיַיְלַזְיַי הָאַטְטַט פִּיסְלָאַךְ פִּיר
וּוְעַלְפָרְעָנָן מַעֲמָעָן הַיְנָטָט
זַי וּוְעַטְטַט דָּאַס זַגְגָּן מִיר.

פארשיד ענעט

נאט זעם אלעט

נאט לעכט אויפן הייל.

מענטשן אויף דער ערדר.

אזווי זאגט מיר מאמעע.

אלץ ער זעם און חרטט.

טווען מענטשן שלעכט וויאם.

ווויסט ער די מינוט,

און וויאם מענטשן טראקטן.

ווויסט ער אויעכט גוט.

זילן קינדער אונן ליגן.

און און סקול נישט גיין.

דאָן אַ קומט אַין חלומ.

נאט צו זוי אלין.

און ער זאגט זוי אַנעט.

ניט צו ליגן מעער.

זעם איר, וויזער ליגן זאגט.

זועל באשטראָפּן שוווער.

לעבן בוימער אייביך

זאג מיר זיידע, לעבן בוימער אייביך?
 און שטארבן זי גאר קינמאָל ניט,
 זומער איז בא זי דער טאג מסתמאָ
 זוינטער איז די נאכט, זי שלאָפּן?

זי דער זומער הויבט נאָר אָן צו קומען
 הייבּן אָן די בוימער וואָכּן,
 זי פֿון שלאָפּ זי הייבּן זיך אָן טויכען
 בליעַן, שמײַכְלַעַן זי לַאָכּן.

איו ניט שיין, זאג זיידע, זי די בוימער
 בליעַן, שמעקּן זי די בלומען,
 עם פֿאָרדְרוֹסְטּ מִיר ווען די בלעטער פֿאָלֵן
 ווען די קָאלְטָעַ זוינטן קומען.

מיר דוכט זיידע, וואָלט געווונַן ניט בעסעד
 אָן ווען פראָסְטּ אָן שניעַן שיטַן,
 זאָלֵן בלעטער איינדעַקּעַן די בוימער
 ט'וֹאָלַטּ פֿון קָעלַט זי אַוְיסְגַּעהַיטַן.

מענטשֶׁן טזען זיך אָן זוינטער וואָרים
 אָן די בוימער הולע ווען,
 קנייטשֶׁטּ דער זיידע איין דעם שטערן אָן קעַן
 דאָך מִין-פרָאָגָעַ ניט ערקלעַן.

קינדער מוזן פאלגן

און איזוי אַ, געטער ער
דריקון מיט די הענט.

ביז די דינע גלעוז
אייז צעפלאצט גיעוואָרָן,
פֿוֹן די גֶּלאָזִו די שְׂטִיקְלָאַךְ
אייז ער בלינְד גֶּיעָוָרָן.

אייז ער אַפְּגָנְעָלָעָן
קראנְק אַ צִיִּיט אַין בעט,
אייז נאָך קראָאנְק אַצְּינְדָּעָר
קְוִים נָאָר, קְוִים ער זָעָט.

קינדער מוזן פאלגן
וועס די מַאֲמָאַ רְעֵדָט,
פֿאַלְגָּטָן מעַן נִיט דָּעַר מַאֲמָעַן
לייגט מעַן קראָאנְק אַין בעט.

הערשעלע וויל וויסן
וועס אַין לעמְפָּל ברענט,
און די מאָמָא לאָזָט נישט
זו לִינְגַּן די הענט.

אייז איינְמָאַל די מאָמָע
אַזְוּעַק קוֹיְפַּן ווּאַס,
אייז ער זו צוֹם לעמְפָּל
זו דָּעַר דִּינְגָּר גֶּלאָז.

וועיס ער נִיט ווּי קומְטָטָן
זו דָּעַם פִּיעָר דָּאָרטָן,
ס'ברענט אַ דִּינְגָּר דְּרָעַטָּל
וויל ער וויסן פָּאָרטָן.

וועי ברענט דָּאָס דָּעַר דְּרָעַטָּל
ווערט קְיַינְמָאַל פָּאָרְבָּרְעַנטָּן.

עַנוּיִם חַלּוּם

עַנְיֵ אַיְזָן אֶתְהַמְּה'לָעַ.

חַאַטְ קַיְיַן פַּאֲפָעַן אַוְן קַיְיַן מַאֲמַעַן.

וְהַאַטְ וְיַיְ אַן אֶתְהַרְצָעַר צִיְמַת.

פַּאֲרָלוּרָה, בַּיְדַן צְוֹאַמְעַן.

אַיְזָן עַנְיֵ דַיְתְּהַמְּה'לָעַ.

בַּאַדְעַר אַלְטָעַר אַרְיָמָעַר בַּאֲבָעַן.

וְהַעַלְפָטָ אַיר הַאַנְדָלָעַן אַוְיָפָן מַאֲרָךְ

הַעַלְפָטָ אַיר וּזְאַשָּׁן בְּרִיקָה, שְׁקָרָאָבָן...

אוֹן פְּרִוִיטָאָק נַאֲכַן בַּעֲנַטְשָׁן לִיכְתָּן.

פְּלַעַגְתָּ פָּאַלְן עַנְיֵ זַיְעַר מִידָּה.

אוֹן וּוֹעָרָן אַיְינְגָעַשְׁלָאָפָן גַּלְיָה.

גַּאֲרָ דֻּסְ פְּרִוִיטָאָקְדִּיקָן יַאֲרִיךְ.

און קליין און עני, זיינער קליין,
דער איז זי אט ווי א שפענדל,
פונ ארבעטען א גאנצע ווואר,
קיין שיד, קיין קליד, נאָר א העמדל.

איינטאל אין א פרויטאָק נאכטן,
איך מא אין חלום זגעקטן,
און האט די קליינע ענעלען,
געקושט און אַרומגענוּמען...

וואָס מאָכטן, קינד? זי האט געפרעגט,
וואָס מאָכט די באָבע? אַרבעטען שווער?
פונ דער טויטערם לעכער אויגן
געקאָפעט האט א טרעער...

זי אַרבעטען שווער, איך אַרבעטען אויך...
געכליפעט האט די קליינע ען,
גייטא קיין שיד, ניטא קיין קלידה,
און זאט איך עס אויך זעלטן וווען...

וואָס מאָכט דער פא? וואָס מאָכט ער זאג?
און הויסט עב איזצט אויך איזוי שטארק?
זאג מאמע, קרייגט מען זיך דאָרט אויך?
זוי באָ אוננו אויבן אַלטן מאָרכ?

דאָ שלט מען זיך, דאָ שלאנט מען זיך,
זוי מיאָס מאמע, אויך ווי שלעכט.
די גרויסע יונטע שילט און שלאנט
און אַימער בלײַכט זי נאָר גערעכט...

נעס מיך מאמע, נעס מיך מיט דיר,
נט לאו מיך מיט דער באבען דא.
די באבע ארבעט איזוי שוער,
און עפּן זאט איז אויך נישטא...
...
...
...
...

זאג מיר מאמע, איז דארטן גוט?
דו האנדלסט דארטן אויך איז מארך?
און פֿאָפָּא שלעפט נאך אליע זעך?
און הומט, און הוסט נאך איזו שטאָרכָק?

הה זוי געוזנט מיין קינדעלע,
איך מווע פֿון דיר איצט אועענגנין...

און פֿלוֹצְלֹונְגָּה האט דאן געעלע
ויר אויפֿגעכָּפָּט מיט א געווין...

בָּאַלְשׁוּוֹזֶקֶם

באבע זאג, דו קומסט פֿון האמליע?
אייז אין האמליע גוט?
וואר אויז בעסער, דא צי דארטן
און זואָס באבע יונטע טוט?
ווארום האסטו נישט געבראָכְט זי
מיט זיך דא אָהָעָר?
אייז זי אויך ווי דה, אָ קלײַנָּע?
קלײַנָּע ווי דה, אָזָוִי אִיךְ קְלָעָר.
באבע, איז דארט מואוינְג פֿיקטשְׁוּרָס
אויך פֿאָרָאָן ווי דא?

אֲבָעַר חִוָּה וֹי אֵין בְּרָאָנָקָם פָּרָךְ
אֵין גַּעֲוָוִים דָּרְתָּן נִישְׁטָא.

בָּאֲבָעַ זָגַ מַוְרָה, בָּאַלְשׁוּוֹיְקָעַם
קוֹקָן אַיּוֹסָ וֹי דֹ ?
אֲדָעָר וֹי דַי וּוַיְלָדָעַ בָּאַפְּעָלָם
וֹיְיָ בָּכָ אָנוֹ אֵין בְּרָאָנָקָם פָּרָךְ וֹ ? ...

הָאֲבָנָן וֹיְיָ דָעַם זָעַלְבָּן אַוְיסְקוֹק
וּ דֹ אָוָן וֹיְיָ אַיךְ ?
אֲדָעָר וֹיְיָ דַי וּוַיְלָדָעַ מַעֲנְטָשָׁן
פְּרָעָסָן אִינְסָ דָעַם צְוַיְוִיטָן זִיךְ ?

וּזְעַן דַי לְעַרְעַר וּוּעַרְטָ אֵין כְּעַם
שְׁרִירִית זַי בָּאַלְשׁוּוֹיְקָ
בָּאֲבָעַ נָעַם מַיךְ זַי אַגְּקוֹקָן
אָנוֹ דָאָן פָּרָן גַּלְיָיךְ צְרוּיקָן.

דַי פִּישָׁ

בְּקָאָן דָאָם מַאֲמָעַ מַעַרְנִית קוֹקָן
לָאָוּ דַי פִּישָׁ אֵין טִיךְ אַרְיָין,
זַי לְעַבְטָ דָאָךְ, וֹיְיָ זַי וּוּאַרְפָּטָ זִיךְ
שְׁנִיְיךְ נִיתְמַאְמָעַ, לָאָוּ אַרְגָּנִין.

זַי הָאָט אַיְיךְ דָרְתָּן קִינְדָעָר
וּוְעָרָזָעָט קוֹקָן דָרְתָּן אַיְוףְ זִיךְ
שְׁנִיְיךְ נִיתְמַאְמָעַ, זַיְיָ 8 גּוֹטָעָ
זַיְיָ זַי וּוּאַרְפָּטָ זִיךְ סְטוּטָ אַירְ וּוְיָ.

זידע, ביוזט א מערדער

זידע ביוזט א מערדער
 קoilעסט אלע הינער אויס
 ערשות געוווען א שטיג א פולע
 און געלביבן ויבן בלוייז...
 איך וועל מער קוין הינער עסן
 מעג איך הונגעריך ווי זיין,
 און דיר זידע מער נישט קושן
 אין דיין הויז ניט מער אריין...

אין האמליע

דארט אין האמליע, ואנט מײַן באבע
 איז א שיינע וועלט.
 זומער וואקסט דארט בלומן, גראזן,
 ווינטער שניוי און קעלט.
 זומער בליהען דארטן סאדן
 פרוכטן אלערליי,
 זומער גרייט מען און אויפֿ ווינטער
 רואיך לעבן זי...
 פול דער קעלער, קרויט מיט פיקל
 פאָר א ווינטער לאנג
 זוי זי רופט — פיטויטאָם, בולבעם
 ציבעלעם א שטאגן.
 האבן זי דארט גרויסע הרובעט
 וואָרפט מען האלץ און ברענט.

עסט מען און זיך מיט די בולבעם
מען באלאקט די הענט...

קומט א שבת אייז דארט פריילאך
לייכטיק איין איין הויז
פיש אונ חלה, זוינן אויף קודוש
פאפֿא קומט פון קלויין.

קומט א פסח, קומט א סוכות
עסט מען און מען רוט,
אונ מיט ניס די קנדער שפילן
איין זוארט, דארט איין גוט...

דאדרט זאנט זי אייז מען שקלאפען
פאפֿא אויך א שקלאפע,
וויל ערד ארבעת שבת, יומ טוב
דערפֿאָר אייז פאָפֿא שלאפע.

מיין בוירטדיי

מַאֲרָגֵן אִיּוֹ מַיִּין בְּוִירְטְּדֵי
זַעַקְס יַאֲר וּוֹעֶר אִיךְ אַלְטֵן
מַאֲמָמָס מַאֲכָתְט אַקְיָוק אַיְצָטֵן
פָּאַרְטִּיְיךְ אִיּוֹ עַר בָּאַלְדֵן.

קָאַפְעָן, טַיּוֹ אָוָן קָעַנְדֵי
טַשְׁאַקָּאַלְאָד אַסְהָה
אַרְעַנְדוֹשָׁעָם אָוָן עַפְעָל
קָלְיִינָעַ קָעַקְעַלָּאָה.

אַלְעָם לִינְגָט אִין קָלִיטָעָל
אַלְעָם אַנְגָּעָנְגָּרִיט,
בָּאַטְעָלָם פּוֹל מִיטָּסָאָדָע
עַטְלָאָכָע דָּאָרָט שְׁטָיוּיט.

אִיךְ חָאָב אַיְינְגָּעָלָאָדָן
אַלְעָמִינָעַ פְּרִיְינָט,
אִיךְ גַּעַוְאָלָט וּוֹאָלָט אַיְצָטְיוּ
מַאֲרָגֵן זָאָל זַיְן הַיְינָט.

וּוֹאָלָט גַּעֲוָעָן דַּי פָּאַרְטֵי
טַאָקָעַ הַיְינָט בִּיְינָאָכְט...
אָפְשָׁר טַאָקָעַ מַאֲמָע
וּוֹאָלָסְטוּ אַיְכָעָרָגְמַאָכְט ? ..

ב א ב ע ס

און איך בין מקנא
דער קלינינגער דאכע.
וועיל זי האט דריי זיעדע
אין איינצקע באכע.

איך האט צוויי באכע
קיין איינציקן ווידעע.
די מאמע זי זאגט מיר
אין דראעד ליגן ביידע.

פלֵי אַיך ווֹי אַטוּב

אט פלי איך אין הארכעם
אט פלי איך דאן טאונ.
אט בין איך אין בראנקם שווין
וועי אן עראָ-פלָאן.

וואול מען מיר נאָר כאָפָן
טו איך זיך אַחוּבָּן.
בין איך גלייך אין לוּפְטָן
פלֵי אַיך ווֹי אַטוּב.

ווען איך לַיְג זיך שלאָפָן
חולומַט זיך מיר גלייך,
או איך פלי אין לוּפְטָן
פלֵי אַיבָּרָן טיך.

גלייך אַט ווֹי אַ פּוֹגֶל
וועי אַן עראָ-פלָאן.
פלֵי אַיך אַיבָּרָן דעכְבָּר
אַלְעָ קָוָן דָּאָן.

וואם א פאטאנראפער טומט

איך וואלט וועלן זיין
וואם פאטאנראפער טומט?
הויאס און קעסטול איך
הייסט מיר גלייך זיך שטעלן בעט איך פאטאנראפער
און פארטיק, זאגט ער גוט. ער זאל מיר זוויזן, פלייען.

כ'זוייס נישט ווי ער זעט מיין לאכט דער פאטאנראפער
פארדעקט זיך איבערן קאָפּ, צו קליען ביזטה זאנט ער.
מייט אַ שוואָרץן לילאָן דערפֿאָר זועלי איך ניט נעמן
און נעמט מיך גלייך אָראָפּ. קײַן בילדער בא אים מער.

אַבְּיַ אֵיךְ הַאָבְּ גַּעֲמִינֶת

פַּילְ מָלְ אֹוְיְ שְׁפָאָסְטְּקָ	אַבְּיַ אֵיךְ הַאָבְּ גַּעֲמִינֶת
אוֹןְ פַּילְ מָלְ מִיטְ גַּעֲוִוִיןְ	אוֹ לִידְעָרְ מָאָכְטְּ נָאָרְ גַּאָטְטָ
אֵיךְ הַאָבְּ גַּאְרְ גַּעֲוָוִוִסְטְּ נִיטְ	עַרְשָׁתְּ, דֻּעָרְ פָּאָפְאָ מִינְעָרְ
אוֹ דִיכְטָןְ פָּאָפְאָ קָאָןְ,	גַּעֲמָאָכְטְּ דַיְ לִידְעָרְ הַאָטְטָ
כִּיעְ אִיםְ אִימְעָרְ טְרָאָכְטָןְ	אוֹ וּוּ שְׂיַיןְ דַיְ לִידְעָרְ
אוֹןְ שְׁרַיְבְּנָןְ מִיטְעָןְ פָּעָןְ.	זַיְיַ זַיְגְּגָעַןְ זַיְקְ אַלְיָיְןְ.

פֿאַפָּא ווֵיל פֿאַרְקּוֹיֶּפָּן

וּוְילְסְטַט מִיר זָלָן. לְעַרְגְּנוּן
אַיְדִּישׁ קָאנְגַּעַן דָּאָה,
אוֹן דַּי וּוְילְסְטַט פֿאַרְמּוֹפָן
פֿוֹן שָׂוֵל וּוְיְוִיטְעָר נָאָר.

כְּיוֹעַל קִין נִיקְעָלָם בְּעַטְּנוֹ
זָאגּ דַּעַם פֿאַפָּא מָא.
כְּיוֹעַל קִין קָעַנְדִּי בְּעַטְּנוֹ
מָאָמָא. זָאגּ דַּעַם פָּא.

אַיךְ וּוְעַל קְלִיְבָּן פְּעָנִים
וּוְאָסְ דַּו וּוְעַטְטַט גַּעֲבָן מִיר,
מוֹאָווֹוִיס גַּעַלְט אַ�יךְ קְלִיְבָּן
אוֹן אַפְּגַעַבָּן דִּיר.

אַזְוִוְפִּיל פְּעָנִים מָאָמָא
צְוַויִּי קְוּוֹאָדְעָרָם יְעַדְן טָאגּ,
וּוְעַט עַר נִיט פֿאַרְקּוֹיֶּפָּן?
מָאָמָא. מָאָמָא זָאגּ?

פֿאַפָּא ווֵיל פֿאַרְקּוֹיֶּפָּן
אָנוֹזְעָר שִׁינְגַּע הָוִוִּי,
שְׁוּוּעָר אִים אַוִּיסְצָהָאַלְטָן
קָאָסְטָן אִינוֹ צֹ גְּרוּזִים.

אַיךְ קָאָן דָּאָס פֿאַרְשְׁטִין נִיט
עַר צְאָלָט דָּאָךְ נִיט קִין רַעֲנָט
סְ'אָיִן דַּי הָוִוִּי דָּאָךְ אָנוֹזְעָר
וּוְהָאָט עַר נִיט גַּעֲקָאָנְט?

אַזְזַ שִׁינְגַּע הָוִוִּי דָּאָךְ
בְּלוּמְעָן פִּיל אַרְוּם,
וּוְעַל אַיךְ אַיְצְטָעָר מָאָמָע
הָאָבָן אַ�יךְ אַ רְוּם?

סְ'אָיִן גַּעֲוָעָן מִיר נַאֲעָנְט
גַּלְיִיךְ דָּאָ לְעַבְן סְקוֹל,
אוֹן מַעַן בּוּית דָּאָךְ אַיְצְטָעָר
דָּאָ נִיט וּוְיִיט אַ שְׂוֵל.

ווען גאט ווינט גיסט רעגן

ווען גאט ווינט גיסט רעגן. און ער שפאלט די הימלען,
אווי אנקל זאגנט, זוארטט מיט פיעער פלאט,
זיין טרען גיסן אונטראון, און ער ווינט מיט טרען
ווען ער ווינט און קלאנט. און מאכט פול דעם ים.

און ווארומ זאג ווינט ער,
פעלט אים אויך אוים וואס?
און ער ברעכט די בוימער
דארט אין שיינעם פארק!

די ערָד

די ערָד — זאגט מיין פאפא — איז רונד ווי א ביגל
און קליאן ווי אן ארבעם אקענן דער זונ
אייך קאן גיט פאראשטיאן דאס. צי לאכט פון מיר
די זונ איז דאה קלענער, מיר דאכט פון דער מון.

נאר אייך גלויב מיין פאפאן, אייך גלויב וואס ער
זאגנט.

עס קאן זיין, אייך קאן דאס נאר איצט ניט
פאראשטיאן.

מיין פאפא ער לעזט דאה ביכער אווי גוריים,
אונ אייך קאן קוים לעזען א ביכל א קליאן.

עם רעגנט

עם רעגנט שוין א גאנצן טאג
דער טאג אויז שוין אווועק
עם דונערט און עם בליעט נאך אלז
עם נעמט גאָר נישט קיין עק.

און שפילן זיך היינט נישט געקאנט
געוואָלט אין פאָרַק היינט גוין
בָּאָבָּעָ, בָּאָכְּעָ, נָוָגָן וָאָרוֹם
וָאָרוֹם אויז היינט ניט שוין?

דו האָסְט אַבָּל מיר געבראָכט היינט
דער בָּאָל אויז גרוּים אַוְן שוין,
אין הוּוִי די מאָמָע שְׂרִיטִיט, בְּרַעֲבַת די הָעֵנֶט
אין סְטְרִיטִיט קָאָן אַיךְ נִישְׁט גּוֹיַן.

ווען יאנקל איז קראנק געוווען

ווען יאנקלע איז קראנק געלעגן
 איז געוווען שטארק פארכבי,
 געוזאָרְפַּן האט ער זיך איז פיבער
 געהאט איבער הונדערט דרי.

און גערעדט האט ער איז זיין פיבער
 ווערטער מאָדְגַּע אַט אָזֶוַי,
 גערופַּן האט ער בערלען, יאסְלַעַן
 מיט אַ ווילְדַעַן אַיסְגַּעַשְׂרִי.

העלְפַּן מיר יאסְעַלְ, העלְפַּן מיר בערלְ
 זע דער עלְעַפְּאַנְטַ לוייפַּט מיר נאָרַ
 זע דער לֵיבַ ער ברעכַט די שטְוִינְגַּן
 איז דער שלְאָנְגַּן, ער קְרִיבַטַּ פָּוֹן לאָד.

אי זיין וועלְן מיך צערויסְן
 ניב מיר יאסְעַלְ דִּין גָּאוֹן
 פִּיפַּ פָּאַפַּ, פִּיפַּ פָּאַפַּ, זע נאָרַ יאסְמַלְ
 אַיסְגַּעַלְיִיגַּט זיין ווֹאָן בַּי ווֹאָן.

פָּוֹן היינְט וועלְן אַלְעַ קִינְדַּעַר
 מעַר נוֹטַ פִּיטְ�ן זיך מיט מיר,
 צִיטְרַן וועלְן זיין אַלְעַ
 פָּאַר מִיּוֹן יְעַזְּן קָעַר אַוְן דִּיר.

זע דער עלעפָאנַט אויסגעצּוינַן
און דער שלָאנְג אַין גָּאנְצָן טויט,
און דער לֵיב ווועט אויך באָלֶד שטָאָרְבָּן
זע, ער אַיז אַונְיְּפָעָנְדָּרִיט.

משהילען וועל אַיך אויך וויאַזְן
ב'זעל אַים וויאַזְן ווֹאַס אַיך קָאָזְן,
בִּינְג, בָּאנְג, בָּאנְג, נָאָדִיר מְשָׁהָל
און גָּעוּאָרְפָּן זַיְך אַין ברען.

בַּיז דער דָּקְטָאָר אַיז גַּעֲקוּמָעַן
און קָאָמְפָּרְעָסְן אַים גַּלְּיִינְט,
אוֹיפְּ זַיְן בְּרָעָנְדִּיקְן מָה
און פָּן שְׂוֹוִיז וּוּ אַיסְגָּעוּוֹיְקָט.

קראנְק אַיז יַאֲנְקָעַלְעַ גַּעַוּאָרְן
ער פְּלָעַגְט אָומְלָוִיפְּן אַין שְׁנִי,
פְּלָעַגְט קִין מָאנְטָעַלְעַ נִישְׁט אָנְטָאָן
אַיז גַּעַוּאָרְן קְרָאָנְק אַיז.

זַוְעַן סְ'אַיז גָּאַס צַי קָאָלְט דָּעַר ווּעַטְעַדְר
מוֹזְן קִינְדָּעַר אָנְטָאָן זַיְה,
סַי אָסְוּעַטָּעָר, סַי אָמָאנְטָל
און אויך רָאָכְעָרָם אוֹיפְּ דַי שִׁיך.

וועט דאם א פארטיזן

וואיפיל זוינגען מיר דאם קינדער?
 יעדער ברוינינג א זאך,
 יעדער גויט בעט דער מאכמען
 ברוינינג וואס מער א סך.

ביילקעלע, דז ברענינג עפעל פר
 חייקע, דז ברוינינג צוווי,
 מעקסעלע, דז ברוינינג אָדענושעס
 יאסמעלע, ברוינינג און איי.

דו, הערשעלע, ברענינג קייק א סך
 ריזצעלע, ברענינג אויך,
 וויל דיין מאמע באקט קיכעלאך
 זיסינקע און זויך.

און ברענינג אויך קליעינע לעפעלאך
 ברענינג נאך וואס איר קאנט,
 ברענינג אויך קענדי, ברענינג טשאקסלאך
 קומט מיט פולע הענט.

און אויך וועל גיין און צונרייטן
 וועט דאם א פארטיזן,
 אויך חאכ א טיש און ביינקלאך אויך
 און אויסשטען אלין פיין.

די מעשה מיט די היילן

וועצט זיך קינדערלאך דא ארכט איך וועל איזיך דערציזילן,
וואס געטראפען האט אמאל אין א בארג פון היילן.
ס'אייז געוועען א פינסטער נאכט, היילן אן א שטערן,
נאר א קראעטען פון ערצעין טיף, פלענט פון הייל זיך הערען.

אייז א מאן א הענדעלער-מאן אין זיין וועג גענאנגען.
און ער ווייסט ניט ווי איזו איזהין פֿאַרְגָּנָגָעָן.
ער פֿלְעָגָט האנדעלען נאר מיט פֿעָלָה, קוייפֿן בא די גויאים,
יעדר גוי האט אים געקאנט, ווער קאן ניט אפרים?

ער פֿלְעָגָט טראגן אלעמעאל, מיט זיך מעסער פֿילָע
גֿליַּכְעָן, גֿרוֹיַּסְעָן, שְׁפִּיצְעָן שְׁאָרָף, ווי זיין שותף היילע.
ווי ער אייז אין הייל אַרְיִין, אייז אים קָאַלְט גַּעֲוָאָרֶן,
גַּיְינָן צוֹרֵיךְ האט ער גַּעֲוָאָלָט, טְּמָעָר די וועג פֿאַרְלָאָרֶן.

שרעיך אייז אַגְּנַעַפְּאַלְן אַים, גַּטְטָה, אַגְּנַט אין הייל.
און אין הייל אייז נַאֲסָם גַּעֲוָעָן אַן גַּשְׁמָעָקָט האט שִׂימָל.
רעטע מיר פון דְּאַנְעָן גַּטְטָה, האָב אַ וְּוַיְיב אַן קִינְדָּעָר,
אַן מִיר, וואס ווועט זיין פֿין ווי, ווי אַן פֿאַסְטוֹךְ רִינְדָּעָר.

אַזְוִי גַּיְיט ער אַן עַנְהָה, וּכְטָמָעָה, אַרְוִיסְגָּאָגָּה.
און די הייל אַים פֿלְאַנְטָעָרט אייז, אַוְיָף מִיְּלָן-מִיְּלָן-לְאָגָּה.
פֿון גַּיְינָן פֿיל אַן עַסְנוּ נִיט, אַזְוִי ער שׂוֹאָר גַּעֲוָאָרֶן,
בֵּין ער אַזְוִי גַּעֲפָלָן מִיד, אַנְטְּשָׁלָאָפְּן גַּעֲוָאָרֶן.

און עס חַלּוֹמֶת אַים אַזְוִי אַזְוִי ער שׂוֹעַבְט אַזְוִי לְוַפְּטָן,
אַזְוִי אַזְוָלְקָה, ווִוִים אַזְוִי וְיִיךְ אַזְוִי מִיט טְוִוְעַנְטָעָר דְּוַפְּטָן.

און מלאכום פלייען אום, און מיט לאנגע פיעפלען,
פייפן זיין און רײַצֶן זיך, רײַצֶן זיך מיט טייפלען.

און פערדלאָך צוויי, וויס זוי שניוי, און פון גאָלד די—
טראנן אים און ווינן אים, פון דער וועלט די ים'ען.
און אָן אָדְלָעָר גְּרוּס אָן שְׂטָאָרָק, זִינְגָע אָוִיגָן גְּלִיעָן,
און ער זעכט אוֹפָ אִים זיך אוֹפָ אָן זיך בְּיַדְעָ פְּלִיעָן.

זוי דער ווינט אָזֶוּ גַּעֲשָׁוִינָה, אָזֶוּ ער פְּלִינָק גַּעֲפְּלוֹינָן
חוּיך, חוּיך אָרְבִּיבָּר בְּעָרָגָה הָאָט ער זיך גַּעֲצָוָן.
פְּלַזְצָלוֹנָג אָזֶוּ דער חִימָל רְוִיטָם, פְּיִיעָר פְּלָאָס גַּעֲוָאָרָן,
און דער אָדְלָעָר גְּרוּס אָן שְׂטָאָרָק, פְּלַזְצָלוֹנָג קְלִיאָן גַּעֲוָאָרָן.

און גַּעֲנוּמָעָן פָּאָלָן נִיךְ צֹ דָעַ רְעֵד אָרוֹנְטָעָר,
און די לְוַפְּט גַּעֲוָעָן אָזֶוּ הִיָּם פְּיִיעָר-פְּלָאָס, רְוִיטָם צִינְטָעָר,
זִינְגָע קְלִיְּדָעָר פִּון דָעַ הִין אָזֶוּ אוֹפָ אִים צַעְפָּאָלָן,
פִּון דָעַ זָוּ גַּעֲגָאָסָן הָאָט אָ רְעָגָן פִּון שְׂטָרָאָלָן.

און עס הָאָט גַּעֲרָעָנְטָ אִים שְׂטָאָרָק, לִיבָּ אָן אָלָע גַּלְדָּעָר,
און ער אָזֶוּ גַּעֲפָאָלָן בִּזְוּ צֹ דָעַ רְעֵד אָמִידָעָר.
זִוְּעָן ער הָאָט זיך אוֹפְּגָעָכָאָפָט הָאָט ער זיך דָעַרְשָׁרָאָקָן,
פָּאָר אִים אָזֶוּ גַּעֲשָׁטָאָנָעָן דָאָרָט אָזֶוּ אַלְטִינְקָעָ אַין זָקָן.

אַיִּין זָקָ רְוִיטָם, אַיִּין זָקָ שְׂוֹאָרָץ, אָן מיט לאָנָגָע שְׂפִיצֶן,
און צְוַיִּי קָעַצְלָאָךְ שְׂוֹאָרָץ וּזְקִילָּ, אוֹפָ אִיר פְּלִיעָצָע זִיכָּן,
און אָלְעַמְּפָל אַין אִיר הָאָנָטָם, מיט אָשִׁין אָז וּוּוִיסָן,
און צְוַיִּי צִינְעָר שְׂפִיצִיק לְאָנָגָה, וּזְ פָאָר פְּלִיעָשָׁן צֹ רְיוִיסָן.

און מיט פְּגַנְגָעָר לְאָנָגָה אָן דָאָרָט, אָן מיט נְגָעָל שְׂפִיצִיק,
און אִירָעָהָר וּוּוִיסָן זְזִיכָּמָן, אָן די אָוִיגָן בְּלִיזִיכָּן.

און זי זאגנט צו אים אוווי: געפֿאקט כ'האָב צולעכט דיך,
אייצט וועל איך באָצַלְן דיר, אומזיסט נאָר דו בעטסט זיך.

וואָס האָב איך געטְאָן אוווי, וואָרום ווילסְט מיר שלעכט טאָן?
ויזוּז מיר בעסער זוי אָרוּם, דאס וועסְטו בעסְט טאָן.
לאָכט זיך אָוִיס די אלטְנֶגְעָן אָוּן די קעָצְלָאָך מְיֻוקָעָן,
הערסט וואָס די קעָצְלָאָך זאגָן, פְּלָעָגְסְט זַיִן מְוֹתְשָׁעָן.

איך געמוֹטשְׁעַט קעָצְלָאָך? האָב שְׂוִין פֵּיר קִינְדָּעָר,
ויזוּז מיר בעסער זוי אָרוּם, כ'בֵּין דָא זַיִן אֲבִינְדָּעָר.
ווען דו בִּיסְט אֲקִינְד גְּעוּעָן, האָסְטְו זַיִן גַּעַמְאָטְמָעָרט,
און הִינְטָלָאָך האָסְטְו אוּיך עַטְלָאָכְע גַּעַפְּטָרָט.

בייטְוִי, נְעָלִי, קוּמְט אָרוּם, אוּר זַוְּט אָים דָעַרְקָעָנָעָן?
וַיְעַלְּז זַיִן דָעַרְקָעָנָעָן דִיר, וועל איך דִיך פָּאָרְבָּרְעָנָעָן.
און זי הָאָט אֲקָלָפ גַּעַטְאָן אָוִיפְּ דָעַם זַוְּגָנָט דָעַם קָאָלָטָן,
און דִי זַוְּגָנָט אָוִיפְּ טִילְעָן צַוְּיִי הָאָט זַיִן צַעַשְׁפָּאָלָטָן.

און אֲסְטָאָדָע פּוֹל מִיט הִינְט זַיְנְעָן אַנְגָּעָקוּמָעָן,
זו אָים זַיִן אֲלָאָן גַּעַטְאָן, בִּינְמָן אָים גַּעַנוּמָעָן.
יעַדְעָר הָאָט גַּעַבְּסִין אָים, שְׁטִיקָעָר אָים גַּעַרְיסָן,
זַיְנָע שְׁמַעְרָצָן קִינְדָּעָרָלָאָך, ווען אוּר זַאָלָט נְאָר וּוּסָן.

זַאָלָט אוּר הִינְט אָוּן קעָצְלָאָך, נִיט גַּעַוְוָאנָט צַו שְׁלָאָגָן
וּוַיְיל די אלטְעָ קְלִיבָט זַיִן אָוִיפְּ, בְּרִוְיָגָט אִין חִילָן צַו טְרָאָגָן.
און אִין חִיל אִין חִילְעָן פִּיל, קְלִיְינְגָע אָוּן גַּרוּסָע,
חִילְעָן וָאוּזָע מָעָן לְעַכְת אָוּן שְׁטָאָרְבָּט, קְאָלְטָע אוּיך אָוּן הִיּוּסָע.

און די זַוְּגָנָט אָרוּם פּוֹן דָאָרָט, קִינְעָר קָאָן גַּעַפְּנָעָן,
וּוַיְיל דָעָר זַוְּגָנָט פָּאָרְבִּישְׁפָּט אִין, אִין בִּישְׁוֹפְּ אַיְינְגָעָוּזָבָן.

און דעם שליטל האלט זי פעסט. לאזט אים פון דער האנט ניט,
וועי דער שליטל דראט קוקט אוים. קיינעם איז באקאנט ניט.

ווער עס פאלט אהין ארויין, קיינער גויט ארויסעט.
קיינער ווייסט ניט פון דער הייל, קיינער זאגט ניט אושעט.
האט ער זיך דערמאנט איז ער, האט מיט זיך פיל מעסער,
און די סטאדע פון די הינט, ווערט אלין גראסער, גראסער.

האט ער פון די מעסער זיין איזנס ארויסגענומען,
האט די אלטע דאס דערזען, מיט אַ שפונג בעקומען,
אייז זיך אים בעטן זיך זאל די הינט ניט שטעהכ
וועט זיך אים באפריען דאן, וועט אַ טיר אים ברעבן.

און די אלע הינט און קען זיין שטיל געלביבן,
און זיך האט מיט איין באפעל אלעמען צוטריבן.
און זיך האט אַ קלאָפ געטאן מיט איר טראקן דאָרער האנט,
און צעניפגעורך האבן זיך בידע העלפֿטן פון איין וואנט.

דאָן האט זיך אים געיאָנט, הער זיך איזן ווּאַס אַיך זויל,
וועס געווּן, ווּס געהרט דאָ, האלטן מוויל זאלסטע שטיל.
און זיך האט אַ זאג געטאן, קומ נאָר קומ, גייז נאָך מיר,
דורך הונדערת היילן דאָ, וועל אַיך איצט באָפְּרִיעַן דיר.

האלט די אוינן דיינע זיך, וויל דער וועג איז בלווטיק רווייט,
פעָר און שׂוּבָּלְקָאָכְט זיך דאָ, און פֿאָרָאִים לְזִיפְּט טוּיט.

זוען ער איז אַרוּס פון הייל, פֿלְעַגְטָעָרְטָעָר ער קינדר ער זאגן:
זוען סְמַטְעַרְטָעָר הינט און קעַי, ווערט אַין הייל פֿאָרְטָרְאַן.

וּן אַ פְּדִינַץ הָאָטַ גַּעַהְיַילַט אַ פְּרִינְצַעַסִּין מִיטַּ לִיבָּעַ

אונטער זיבָן שלעסעֶר הינטער זיבָן טירן,
וּאוֹ גַּעַהְיַים וּוֹגָן לאַבָּאַרְיַנְטָן פִּירָן,
אייפַּ אַ הוַיְכַן טָרָעָם אָוָן פָּאַרְהַאַקְטָן מִיטַּ גַּרְאַטָּן
וַיַּצֵּט דָּאָרְטָן דַּי בָּתַ מַלְכָה פָּוָן דֻּעַם קִינִּיגַ בָּאָדָעָן.
ער חָאַלְטָן זַי פָּאַרְשָׁלָאַקְטָן זַי זַל נִישְׁתַּ אַנְטְּלוֹפָן
מִיטַּ אַ פְּרָעָמָן חַתָּן נִיטַּ פָּוָן זַיְנָעַ הַוִּיפָּן.
וּוַיַּלְיַדְמַז אַיְזָן אַ מַנְהָגָן באָדָעָן קִינִּיגַ בָּאָדָעָן
אוֹ דַי טָאַכְטָעָר זַיְנָעַ זַל נִיטַּ פָּאַרְלָאַזָּן.
זַיְנָעַ פְּרִינְצָן מַעַן הַיּוֹרָאָטָן מִיטַּ פְּרָעָמָדָע
אַנְדָּרְעַ מַלְכוֹתָה אַבָּעָר נִיטַּ זַיְזָן טָאַכְטָעָר.
איַז אַיְגָמָל גַּעַקְוָמָעָן פָּוָן אַ לָּאָנְד אַ צּוּוּיְטָעָ
צַו דֻּעַם קִינִּיגַ בָּאָדָעָן אַ קִּינִּיגַ מִיטַּ זַיְזָן פְּרִינְצָן.
הָאָטַ אַיְזָן אַיְסָ פָּאַרְלִיבָּט זַיְזָן דַי פְּרִינְצַעַסִּין בָּאָדָעָן
אוֹן גַּעַוּאַלְטָן אַנְטְּלוֹפָן מִיטַּן שִׁיְנָעָם פְּרִינְצָן.
אוֹן עַרְפָּאָרְן הָאָטַ דַּמָּס פָּוָן דֻּעַם פָּלָאָן גַּעַפְּלָאַנְטָן
איַינְגָעָר פָּוָן דַי פְּרִינְצָן זַוָּסָם הָאָטַ זַי שְׂטָאַרְקָן גַּעַלְיבָּט.
איַז עַר גַּלְיַיךְ גַּעַלְאָפָן צַו דֻּעַם קִעְנִיגַ בָּאָדָעָן
אוֹן הָאָטַ אַיְסָ דַּעֲרַצְיַילָּט אַלְיַז פָּוָן אַיר גַּעַפְּלָאַנְטָן פָּלָאָן.
הָאָטַ דַּעַר קִעְנִיגַ בָּאָדָעָן רִיכְטִיק אַוִּיסְגַּעַפְּזָונָעָן
אוֹ דַי זַאְךְ אַיְזָן אַמְתָּן אוֹן אַיר דֻּעַם פָּלָאָן צְעַשְׁטָעָרט.

און האט גלייך באפויין צו זיין הוייפט מיניסטער
זוי גלייך צו פארשפאָרן אונטער זיבּן שלעסער.

אייז זי דאָרט געועסן אונטער זיבּן שלעסער
און האט נישט געגעסן און שלאָפּן נישט געקאנט.

אייז זי קראָנק געווואָרֶן אוֹפּ אָ קריינַק אָ מאָדְנַע
און פֿלְעַגְטַּ שְׁלָאָפַּן, שְׁלָאָפַּן פֿילְעַ טַעַג אָון גַּעֲכַט.

און דָּקְטוּרִים פֿלְעַגְטַּ אִימְעַר זוי בְּאוֹוָאָפַּן
דורך די טַעַג אָון גַּעֲכַט.

אייז פֿאָרגְּגַּאנְגַּעַן וּזְאָכְּבַּן אָון מָאנְגַּטְּן
און די שיינַע פֿרִינְצְּעַם האט גַּעַדְאָרְפַּט בְּאַלְד שְׂטָאָרְבַּן.

האָט דָּעַר קָעְנִיגְטַּ בְּאַדְעַן צְוִישְׁקַט אִיבְּעַר לְעַנְדְּעַר
וּוְעַר סְ'הִילְט אָוִים פֿרִינְצְּעַסְּן בְּאַקְוּמַט זוי פֿאָר אָ וּוְיִבְּ.

און דָּקְטוּרִים פֿילְעַגְטַּ פּוֹן דֻּעַם גַּאנְצְּן לְאַנְדַּ
חָאָכְּבַּן זִיךְּ גַּעַמְּפָלְדַּן הַיְּלֵן זוי גַּעַוּאָלְטַן.

נָאָר גַּעַוּוּן אָוּמוּסְטַּ אִיז, קִיְּנַעַר האָט גַּעַוּוּאָסְטַּ
פּוֹן וּזְאָסְ פֿרִינְצְּעַסְּן לִיְדְּעַט אָון האָט גַּעַמּוּזְטַּ אָוּעָק.

איינְמַאל אייז גַּעַקְוּמַעַן צו דֻּעַם קָעְנִינְגַּס טּוּיְר
אָ מאָן אָ גְּרוּיְעַר אַלְטְּעַר אַגְּגַעַטְאַן אִין שְׂמָאָטְעַם.

און האָט זִיךְּ גַּעַמְּפָלְדַּן אָז עָר קָאָן אָוִיסְהִילְט
די פֿרִינְצְּעַסְּן קְרָאָנְקַעַגְטַּ פּוֹן אִיר מָאָדְנַעַר קְרִיְינְקַעַגְטַּ.

האָט מַעַן אָוִיסְגָּלְאָכְּטַעַגְטַּ זִיךְּ פּוֹן דֻּעַם אַלְטַן מאָן
אַגְּגַעַטְאַן אִין שְׂמָאָטְעַם אִים אָרוּיְסְגְּיִאָקְטַעַגְטַּ.

אִיבְּעַר סְ'הִאָט דָּעַר אַלְטְּעַר נִיט גַּעַוּוּאָלְטַעַגְטַּ אָוּעָק
וּוְיִדְעַר זִיךְּ גַּעַמְּפָלְדַּן צו דֻּעַם קָעְנִיגְטַּ גַּליְיךְ.

האָט דָּעַר קָעְנִיגְטַּ בְּאַדְעַן גַּעַהְיִוְן בְּרַעְנְגַּעַן אִים
קָאָנְסְטַוְּ קְרָאָנְקַעַגְטַּ הַיְּלֵן? חָאָט קָעְנִיגְטַּ אִים גַּעַפְּרַעְגַּט.

אִיבְּעַר זִיךְּ גַּעַמְּפָלְדַּן נִאָר לְעַבְּנַן אִיבְּעַר זִיךְּ גַּעַוּנְטַעַט
אִידְעַר אֵיךְ בָּאוּזְטַעַגְטַעַג זִיךְּ גַּעַוּנְטַעַג.

האט געזאגט דער קעניג גוט : זאל זיין ווי דו זאגסט און טאמער ווועט זי שטארבן, שטארבסטו דאן מיט אורה.

שטימסטו אײַן דו אלטער האט קעניג אים געפרעגט, איך שטיטס אײַן גענטפערט האט דער אלטער אים.

אײַן זאך וויל איך קעניג, מען זאל טאן וואס איך הייס הילן די בת מלכה מוו איך אײַן געהיים.

אלע וועל פאלגען וואס דו וועסט הייס נאָר ב'זעל דאס גלייך באָפעלוֹן פאלגען זאל מען דיר.

ברײַנט מיר זי אַרונטער באָס ברעג פון ים אַין אַ דזונקל צימער וווײַיט פון מענטשן אַויגן.

ווען ער איז געבליבן מיט איר נאָר אַלְיאַן האט ער זי גערופֿן באָ איר נאָמען שטייל.

לייבסטע מײַנע, מײַנע לייבסטע איך בין נעכּוֹן דיר עפּן דינע אַויגן טו אַ קוק אויף מיר.

צעשיזן געוואָלט אונז זיַּה האָבּן געוואָלט קוק אָן מיך געליבטֿע, קוק אָן מיך מײַן גאָלֶד.

איך בין איבער יִסְעָן געקומען אַחָר אַויב דו וועסט נאָר שטארבן איך שטארב אַויה, דו חער.

איך בין זאָר בעטלער געקומען אַהער פֿאַרְשְׁטַעַלְטּ פֿוֹן אַ מאָסְקָעּ פֿוֹן קִינְגָּס דערקענט.

ער האט איר אַ קוש אויף די לִיפַּן געטָאַן זי האט אַירע אַויגן אָן עפּן געטָאַן.

דאָס בין איך געליבטֿע דיין פרנִיאַ קָאַרוֹוֹאַן דערקענט נישט מײַן שטיטע, מײַן שׂוֹינְגָּן "קָאַזּוֹאַן".

אט האָבּ איך דיין רִינְגְּלָה דיין אַנדָעַנְקָה צו מיר קָאַזּוֹאַן מײַן געליבטֿע, איך שטיטי נעכּוֹן דיר.

וי האט אירע אויגן געהענט באטראכט
ניט דו ביוט קאראזואן, זיין שטים נאכגעמאכט.

אט איז דאך דער רינגל דיין פרעהונט צו מיר
אט נעם איך מיין מסקע אראפ דא פאָר דיין.
און ווי זי דערזען האט דעם פרינץ קאראזואן
געווינט אוש פאָר פרײַד האט פרינצעסן קאָזָן.
וואֹו קריינק און וואֹו שוֹאָקְקִיט ס'איַן אַלְעָס אַלְעָס
געזונט איז בעוֹאָרֶן פרינצעסן קאָזָן.
און פרילאָך בעוֹאָרֶן איז לאָנד פֿוּן באָדָאן
ס'גִּיט חתונה האָבן פרינצעסן קאָזָן.

האט אַיִּינְמָל גַּעֲרוֹפָן דער קענִיג צו זיך
דעם בעטלאָר דעם אלְטָן צו ברײַינְג אַים ניך.
העיר זיך אַיִּינְעַט אלְטָר ווֹאָס ווֹאָלְסָטוֹ פֿאָרְלָאנְגָּט
או דו זאָלְסָט בְּאָפְרִיּוּן מֵיךְ פֿוּן מֵיין צוֹאָגֶן.

וי איז דאך אַיִּונְגָּע דו בְּיַוְתָּם אַזְוִי אַלְעָס
וי זוּעַט זיין ניט גַּלְיְּקָלָאָך דו ניט גַּלְיְּקָלָאָך אַוְין.
האט גַּעֲפָרְעָנְט דער אלְטָר ווֹיל זי דען מֵיךְ ניט
אוּבְּ זי זוּעַט ניט ווּעָלְן לאָז אַיךְ אָפְּ זי פרײַ.
האט דער קענִיג פרילאָך גַּעֲקוֹשָׁת אַים זיינָע הענט
אַיךְ ווּעַל דִּיר בְּאַצְּאָלָן הַעֲלָפָט פֿוּן גַּאֲרָ מֵיין רִיךְ.

ברײַינְג אַרְיִין פרינצעסן שיקט זי גַּלְיְּיךְ אַהֲרָן
וְאֶל מעַן זיך ניט אַיְלָן מִיט אַיר חַופָּה שְׂטָעָל.

איַן פרינצעסן קאָזָן צו זיך גַּלְיְּיךְ אַרְיִין
פְּרָעָנְט אַיר גַּלְיְּיךְ דער קענִיג ווֹאָלְסָטוֹ דעם פֿאָר דיין מאָן?
עד אַיז דאך מֵיין רַעֲטָר אַיךְ בֵּין דאָך זיין פרײַ
וְאַסְפּוּשָׁעָן פְּרָעָנְסָטוֹ אַיְצָטָר צַי אַיךְ ווֹיל אַים אַיְצָט.

אוֹ פָּאַרְגָּאָפֶט גַּעֲבְּלִיבָּן דָּעָר קַעְנִינָּג שְׂטִיִּין אָוֹוי
הָאָט פָּאַרְטִּין גַּעֲקָאָנָט נִיט וּוָסָם זַיְוִין טַאָכְטָעָר רַעֲדָט.

זַיְוִין גַּעֲוָוִים פָּאַרְבִּישְׁוֹפֶט עַר הָאָט זַי דָּאָךְ פָּאַרְבְּלָעָנְדָט
וּוָסָם רַעֲדָסְטוֹ קוֹנְד מִיְּנָמָס, עַר אוֹי עַלְתָּעָר דָּאָךְ פָּאַרְ מִיר.

וּוָסָם אָרָט מִיךְ דָּעָן זַיְוִין עַלְתָּעָר עַר הָאָט גַּעֲרָעָטָעָט מִיךְ
וּוָעָן עַר וּוּאָלָט מִיךְ נִיט רַעֲטָן טַוִּיטָן וּוּאָלָסְטָט אִים אָוִיךְ.

עַם הָאָט גַּאֲרָנוּט גַּעֲהָאָלְפָן דָּעָם קַעְנִינָּס שְׂטָאָרְקָעָרְיִיד
גַּעֲשְׁטָעָלָט אַ חְוָה הָאָט מַעַן אֵין קַעְנִיגְלָאָן הוּוֹף.

אוֹן וּוָעָן זַיְוִינְגָּן בִּיְדָעָ נַאָּךְ דָּעָר חַתּוֹנָה נַאָּכָט
אוּפְּקָר שְׁפָאָצִיר גַּעֲגָנְגָּן פָּוָן חַיְמָעָר פִּיל בָּאָוָאָכָט.

הָאָט עַר דִּי הַוְּטָעָר זַיְוִינָן גַּעֲהָיְוָן דְּרוֹוִוָן שְׂטִיִּין
אוֹן פְּלוֹצִים זַיְקָר בָּאוֹיְוָן אֵי יוֹנָג אֵי צַוְּבָעָר שִׁוְּן.

אוֹן וּוָעָן עַר אוֹי גַּעֲקוּמוֹעָן צָוָם קַעְנִינָּג מִיט וּזְיִוְבָּ
הָאָט אִים דָּעָר אָלְטָעָר קַעְנִינָּג פָּאַרְזָוָאָנוֹנְדָעָט אָנְגָּעָקָט.
צַי אֵין עַר אָוִיךְ פָּאַרְבְּלָעָנְדָט נִיט וּוּוּאָנְדָעָלָאָךְ וּוּיְשִׁין
עַר רַיְוִיבָט זַיְקָר זַיְוִינָן אוֹיְגָן עַר גַּלְוִיבָט זַיְקָר נִישָׁט אָלִיָּן.

אוֹן סְ'חָאָט זַיְקָר אָפְגָּרוֹפָן דִּי פְּרִינְצָעָסְטָן קָאָזָן
נוֹ קַעְנִינָּג פָּאַטָּעָר מִינְעָר גַּעֲפָלָט דִּיר אִיצְטָמִין מָאן.
אוֹן סְ'חָאָט דָּעָר אָלְטָעָר קַעְנִינָּג קִיְּיָן אִינְיָצָק וּוּאָרָט גַּעֲרָעָט
עַר הָאָט שְׁוִין אַלְזָן פָּאַרְשָׁטָאָנָעָן צְרוּיק נַעֲמָעָן צַוְּשָׁעָט.

דָּאָךְ אוֹי גַּעֲוָוָעָן צְוּפְרִידָן דָּעָר קַעְנִינָּג פָּוָן בָּאָדָּאָן
אָזְוִי גַּעֲלָעָבָט הָאָט גַּלְיָקָלָאָךְ פְּרִינְצָעָסְטָן מִיט אִיר מָאן.
אָדָּאָס אוֹי גַּאָר דִּי מַעְשָׁה בָּאוֹנוֹגָן אָוֹן דָּעָרְצִילָט
וּוּיְסְ'חָאָט אָפְרִינְץ מִיט לִיבָּעָ אָפְרִינְצָעָסְטָן אַוְיָסְגָּהָיִילָט.

מעשה פורים

קינדערלאך פאלנט נור א מאמען
 וועט אויר קריין המן טאש
 וועט אויר קריין קאלאקטעם
 און א גוטע זאך א נאש.
 און אויך וועל אויך איצט דערציזלן
 ווארום היינט איז פורים.
 עצט זיך קנדער הערט זיך איינגעט
 פון אידישע יסורים.

אמאל איז געווען א קיניג.
 אחשורש זיין גאמען.
 האט ער געהאט א מיניסטר
 האט ער געהיסן המן.
 האט ער פינייט געהאט די אידן.
 אידן פארהאסט און פארשפאט.
 בוקן האבן זיך געמוות זיך
 און באליידיגט זיינער גאט.
 נאך איינער האט אים ניט געפאלנט.
 צו אים בוקן ניט געוואלט.
 מרדיי איז געווען זיין גאמען.
 האט קיין ערעד אים געצאלט.
 האט דאס המניין פארדראסן.
 איז צומען ער אוווק
 מסורן דעם אידן מרדיי.
 איזן זייןען שאנד און פלאק.

קינינג, ברוינינג אום אַלע אַידן,
פאלגן ניט וואס דו באפאעלסטן,
שפאטו אָפ פון דייניג געטער,
טווען ניט וואס דו באפאעלסטן.
נאר דער קעניג ניט געשלאפֿן
געכטן איין אָגאנצע גאנקטן.
עפעם האט אים וואס געשראקְן,
מורא שחורה אים געמאכט.

פון די ביכער ט'ער ערפאָרֶן —
מרדכיין קומט ער לאנג אַחוב.
און אַחוב מוז מען באצאלן,
אויב פארשפאָטיגט צאָל ושב טוב.
הער זיך איין מיניסטער מיינער,
ביזט דער קלינסטער איין מיין לאנד.
אייך וועל דיר אָונ עצח פרען,
פאלגן וועל אייך דין פארשטאָנד.

אייך האָב בי מיר איין הויף אָפרויינד,
מיין לעבן אום פאָרדאָנקְן.
און אייך וויל אים שיין באַלויינען.
ראָט מיר וואס זאָל כ'אים שענקען.
המן האָט פון זיך געהאלטן.
“קעניג מיינט אוֹדאי אִים” —
האט ער זיך פֿאָרטאָקט אָזויילע
און מיט זיכער איין זיין שטיטים:
יאָ, מיין קעניג, אייך בין פֿאָרטיק.
איו ער דיר אָגּרוּיסטער פרוינט?
אִים קען אייך מיין לעבן דאנקען.
אִים דאנק אייך מיין לעבן היינט.

וזל דער קעניג הייסן שפאנגען
פערד דעם בעסטען וואס ער האט,
און דער גראסטער הויף מיניסטער
וזל אים נאך גיין טראט בי טראט.

אלע זאלן פאָר אַים בּוֹקָן
יערעֶר אִינְגֶּר אֵין דִּין רַיִּין.
וועֶר עַם וּוְעַט דִּין זָג נִיט פֿאָלְגָן
הִינְגָּעָן זָלְמָעָן אַים דָּתָן גַּלְיָן.
איַּך בֵּין צּוֹפְּרִיךְן מִיט דִּין רַאֲטָן,
ביּוֹזֶט דַּעַר קְלִיגְסְּטָעָר אֵין מִין רַיִּין.
דאָס אַיְזָן וּוְאוֹנְדַּעַרְבָּאָרָן, דָּס אַיְזָן שִׁין,
און דָו טַאֲקָעָטוֹ דָס גַּלְיָן.

גַּיְיָ אֵין הוַיְףּ בֵּי מִיר אַיְזָן וַיְצַטֵּט
און וַיַּן נַאֲמָעָן מַרְדָּכַי אַיְן.
טוֹ אַים אָן אֵין בְּגָדִי מַלְכָּות
און גָּעָם מִין וּוַיְסָן פֻּרְעָד דַּעַם רַיִּין,
טוֹ אַים אָן אֵין גַּאֲלָה, דִּימָאָנְטָן,
ליּוֹצְעָם וּלְבָעָרטוֹ אַים אָן.
שְׁטָעָל אַרְוֹוִיךְ אַגְּלָדָן וַיַּן שְׁטוֹל,—
וזל עַר וַיַּצְן אַוְיָףּ מִין טְרָאָן!

פְּרַר אַים אַיְבָּעָר אלְעָ גַּסְּפָן
זָאָלְן אלְעָ קְעָנָעָן אַים,
עַר דַּעַר דַּעַטָּעָר פָּן דַּעַם קְעָנִיגּ
הִיְיָנָט גְּעוּזָן זָאָל וַיַּן וַיַּן שְׁטוֹם,
און וַיַּן חָמָן האָט דַּעַרְהָעָרט דָס
וְוָאָס דַּעַר קְעָנִיגּ האָט גְּעוֹזָגָט,
אי וַעַר גַּנְדָּא אַ הִיָּם גַּעַלְאָפָן,
פְּאָר וַיַּן וַיַּיְבַּזְקָדָס גַּעַלְאָגָט.

האט זיין וויב דעם קאָפּ געבעיגן
 און איר שטימע האט געקלאָגט :
 שלעכטער סימן מאָן מיין חמן,
 עפּעם שלעכטעם הארץ מײַן זאגט.
 אָוֹי האט דער רישע חמן
 פֿול מיט בִּיטֻעָרְנִישׁ גַּעֲקֹקְט
 אוּיפּ דעם שטילן אלטְן מְרַדְכֵּן
 און האט זיך פֿאָר אַים גַּעֲבּוּקְט.
 און בי מְרַדְכֵּן אַיִּ גַּעֲוּזִין
 אַ שִׁין פְּלִימְעַנְצָעַ מִיטְהָן,
 אַסְתָּרְהָן האט מעָן זַיְגַּרְופּּן
 קלָוְגּ גַּעֲרָאָטְן אַ פְּאָרְשָׂוֹן.
 און דער קַעְנִיגּ אַחְשָׁוֹרֶשׁ
 האט גַּעֲהָאָט אַ שִׁיןְגּ זַיְבּ,
 וְשִׁתי האט מעָן זַיְגַּרְופּּן.
 רַאֲזִיקּ קַלְאָר גַּעֲוּזִין אַיר לִיבּ.
 אַיִּין מָאֵל אַיִּ דַעַרְ קַעְנִיגּ שִׁיכּוֹר,
 אַגְּגַעְטְּרוֹנְקָעַן זַיְךְ מִיטְ וּוֹיִינְ,
 האט באָפְּיוֹלְן וַיְיַגְעַן דִּינְעָר :
 בְּרִיְינְגּ צַיְמַרְ מִין וּוֹיִבְ אַרְיִין !
 הוֹיל אַן נַאֲקָעַט זַאְל זַיְקּוֹמְעָן
 מִיטְ אַ בְּלִימְעָן קְרָאָנְיָן אַיִּן קָאָפּ ;
 אַן אַ פְּיַיקְלַ דְוָנְדַ מִיטְ בְּלִומְעָן
 וַיְיַגְעַן, טַאנְצָן צַיְ דַעַם טְרַאָפּ ;
 אַיִּזְ בְּיִ וְשִׁתי אַיְפְּן שְׁטָעָרְן ...
 אוַיְסְגַּעְוּוֹאַקְסָטּ אַ פְּלוֹיְשִׁיקּ קְרִיּוֹן,
 האט זַיְיךְ גַּעֲשָׁעַטְ פֿאָרְ מְעַנְשָׁן
 נִיטְ גַּעֲוָאָלְטּ צָוָם. קַעְנִיגּ גַּיּוֹן ...

און פאָר בעס האָט דער קענֿיג
 טוּוַט צוֹ וְשֵׁתִי זַיִן בְּאָפֶל.
 אָן אַ צְוֹוִוִיטָעַ מְלָכָה זַוְבָּן.
 האָט עֲרַ אַנְגָּעָפָאַנְגָּעַ שְׁנָעַל.
 וּזְאוֹ אַ פְּרוֹוי אַיִן לְאַנְדָּ אַ שְׁיוּנָע.
 האָט גַּעֲמוֹזָט זַיִךְ מְעַלְדָּן גְּלִיכִיךְ.
 אָן דֵּי שְׁעַנְסְּטָעַ פָּוֹן זַיִי אַלְעַ
 אַסְתָּהָר שְׁעַנְעָר אַיִן זַיִן רִיךְ.
 לִיבָּהָאָט עֲרַ וְיַשְּׁטָאָרָק בְּאַקְוּמָעַן.
 אַנְגָּעָטָאָן אַיר גְּלִיכִיךְ דֵּי קְרוּיָן.
 אַלְעַ פְּרוֹיעָן אַוְיסְגָּעָפְצָעַ
 טְמַעַן גַּעַהַיִיטָן זַיִךְ צַוְּנִין.
 פְּרוֹילָאָךְ אַיִן אַיִן לְאַנְדָּ גַּעֲוּוֹן.
 שִׁיכּוֹר יַעֲדָעָרָעָר פָּוֹן וְזַיִן.
 אַלְעַ פְּלָעָגָן זַוְגָּעָן, טָאנְצָן,
 אַלְעַ פְּלָעָגָן פְּרוֹילָאָךְ זַיִן.
 אָן דֵּי שְׁטִילָעַ שְׁיַוְוָעַ אַסְתָּהָר
 מִיטָּ אַיר וְוָאוְנְדָעָר צְיוּבָעָר חָן.
 יַעֲדָעָר האָט וְיַלְבָּה בְּאַקְוּמָעַן
 אַיִן דָּעַם לְאַנְדָּ סִינְגְּרוּיָס סִיְּ קְלִין.
 אָן דָּעַר חָמָן האָט גַּעֲרוֹת נִיטָּ.
 אַיְדָּנָס צְרוֹר גַּרְעַסְטָעָר פִּינְטָ.
 האָט פָּאַרְגָּעָסָן מְרוֹדְכִּיסָּ גַּעֲבָטָן,
 מְסָרָן גַּעַנוּמָעָן הַיִּנְטָ.
 אָן דָּעַר קֻעְנִיגָּ נִיטָּ קִיְּן קְלוֹגָעָר,
 אָן דָּעַר חָמָן צַוְּ פִּילָּ קְלוֹגָ
 וּזְיַדְעָר מְסָרָן גַּעַנוּמָעָן,
 חַוְצָפָה טָעַר גַּעַהַאָט גַּעַנוֹגָ.

און איזו גערעדט, גע'טענה'ט
האט ער טיג און וואבן לאבן,
בייז ער האט דעם דומען קעניג
פעסט געהאלטן אין זיין פאגן.
אומצוביירינגען אלע איזן,
אלע איזן פון זיין לאן.
האט דער קעניג זיך גע'חרטמ'עט
מייט זיין שטערטעל, מיט זיין האנט.

האבן איזן קלאנן, ווינגען.
ווכן עצות וואם צו טאן.
גאט געבעטן, טיג געפאסטען.
איינע העלפּן, איינע קאן.
איי מען צו מרדכין גענאנגען
ער זאל צו אסתהָרִין גיין
וי זאל דעם קעניג ניין בעטן,
גיין צו דעם קעניג אלין.

איי אסתהָרִין צום קעניג גענאנגען.
האט זיך געשטעלט בייז זיין טיר.
דער קעניג, ער האט זיך דערזען.
גרויים אייז זיין ליבע צו איר.
געליבטע וואם קומסטו פארלאנגען.
קײַן זיך אייז ניט טוייער פאר דיר.
העלפט פון מײַן גאנצּן פארמעגן
ווען דו פארלאנגסט נור פון מיר
קיינע מתנות, מײַן קעניג.
ויל איז זאלסטו מיר געבן.
בין דיר געקומען איצט בעטן
שענקלען זאלסט מיר מײַן לעבן.

שלעכט טאן ווער וויל דיר מײַן ליבסטע.
טויט פאָר אָ שלעכט וואָרט פאָר דיר !
נאָDIR מײַן שטעקן מײַן שייניהיט,
זעָן זיך אָ דאָ נעבן מיר.

קענינג, אוּך שטעט אָפּ פון אִידֶן.
מײַן פֿעטער מְרַדְכֵי דִּין-פְּרִינְט
האָט דִּיך פון טויט אוּך גּוּרְעַטְעַט,
וואָק אֹוָיפּ זַיְן קָאָפּ טְרָאנְגְּטָעָר אַיזְטָעָר
אָש אָזָן מִיט בְּלָאָטָע אֹוָיפּ זַיְך.
וועסטע די אִידֶן אָוּמְבִּרְיְּגְּגָעָן.
ברִינְגְּסְטָוּ דָּאָן אָום אָוִיכְעַט מִיךְ.

ווער האָט בעבען באָפְּעַלְן,
ווער האָט גּעוֹוָאנְטָט דָּאָס צוּ טָאן,
וואָעָר האָט פָּאָרְטְּרוֹנְקָעָן מײַן ווּילָן,
שְׁאָנְדָע צוּ מְאָכָן מײַן טְרָאנְ ? !
קענינג, דוּ האָסְטָט אַמִּינְיסְטְּרָה,
באָפְּעַלְטָט דִּיך, הַיּוֹסְטָט ווּאָסָט צוּ טָאן,
ער אַיְוָאָ פִּינְטָט פון די אִידֶן טְרָאנְ.

הַמָּן זַיְן גָּאָמְעָן אַיְוָאָ, קענינג.
קענינג ווּיל ער זַיְן אלְיַין.
ברִינְגְּטָעָר דִּיך באָפְּעַלְן, שְׁרִוְיְבָסְטָט אָונְטָעָר,
טוּסְטָט ווּאָסָט ער ווּיל גּוּרְאָלְיַין.
פָּאָלְשָׁ אַיְוָאָ ער דָּזָר אָטּ דָּעָר הַמָּן,
נְאָרְטָט פון דיָר אֹוָים ווּאָסָט ער ווּיל.
דוּ בְּיוֹזְטָ דָעָר קענינג דָעָר הַעֲרָשָׂעָר,
ער נְאָרְטָט פון דיָר אֹוָים סְעָר ווּיל.

זוקאכט איז דער קעניג גענוארן
פארשעטט פאר אסתה זיין וויבע.
זאג מיר מײַן קלגע צו טאנן וואָס?
דעם ערשותן חמנּן פֿאָרטֿרִיבֿ!
חמנּן געהאנגען זאל ווערְן!
די קינדעָר זיינּע מיט אַים!
וילְד האָט דער קעניג געשְׂרִיעָן,
מיט בעס געדונגעָט זיין שטֿוּם.

אַיד זאל גענִיסְּן פֿוֹן פרִויְהִיטֿ,
שלעכֿט זאל קִין אַיד נִיט גַּעֲשָׁעַן.
פרִויְהִיטֿ דער אַיד זאל גענִיסְּן
וועַי אַים געפֿעלְט וְעַרְקָעַן.
אַזְוֵי טְדָעָר קעניג באָפּוֹלִין,
אַישְׁיקָט פֿוֹן הָדוּ בַּיּוֹ קוֹשֿׁ.
אַזְוֵי וועַרְטָה דערצְיִילְט די מגִילָה
אַסְתָּהָה, פֿוֹן אַסְתָּהָה דער זֶבּוֹתָה.

פּוֹרִים דערפֿאָר האָלְטָן אַיזְדָּן
און מעַן שִׁיקְט זִיךְרָתְנוֹת.
הָמְןּ חַרְשָׁע לִינְגָט אַיזְנָדָא אַיצְטָ
נאַטָּ אַיזְיךְ קִינְדָּעָר שְׁלָחָמָנוֹת.

ענגליש אידישע וווערטער בלאט פאר די
ענגליש וווערטער פון דעם בוק

טארטן, ליעקארך	קעיק
געברטסטען	בווירטדע
א גער בעיכל	א ריינער
אויסליוין	ספעלן
א פיליקע	באל
ה' לבנה	מוּן
א ערעדער	טייטשער
נארטן	פארק
א סוקלע	דאָלִי
א הויף	יאַרד
הערדיוֹף	סְטָאָפֶּ
יאַגָּדָעָם	בערים
פלאָדרן, סטרודר	פָּאיַ
באָצָאַלְטַן, פָּאַרְדִּינְסַט	פָּעֵי
היַיְן	פִּיבְּעָר
א קינד	ביּוּבִּי
א שעודה	א פָּאָרְטַּיִ
זירדה געלט	רַעֲנַטְ
מערד ניט	נָאָמָּאָר
בלַּיְמַאַשְׁן	עַדְאַפְּלַאַן
שולעַ	סְקוֹלַ
צּוּפְּעָרְקָעָם, זִיסְעַ זַּאַכְּבָּן	קַעְנְדִּי
אַרְיוֹסְטְּקַלְּיִבְּן	מוּפְּעַן
צּוּפְּעָרָקָע	לָאָלִיַּ פָּאָפַּ
זַּוְיִיט אָוּוֹ גָּוָט	פְּלִיעָן
שְׁלַאֲקָן זַּיךְּ	פִּוְיטְעָן
א בִּיסְטָם	גָּאנְ
קַלְּיִידָעָר	דְּרֻעְסָעָם
צִיטְרָאַנְעָן	אַעֲנְדוֹזְשָׁעָם
דאָטְשָׁע	קַאְנְטָרִי
גִּימְנָאַסְטִּיק	עַקְסְּעָרְסִיּוֹן
זַּוְיִירָעָ אַוְגְּנָעָרָקָעָם	פּוֹקְלַ
א קָאָזַן	פּוֹסִיַּ קַעַט
גַּאֲרָנִיטּוֹרָל	סּוֹטְעַלְעַ
א פְּנִים	אַפְּיִים
גַּעַצְיָוִן	טוֹלָסְ

א י נ ח א ל ט

זאכָן, חווות און פוינט

16	זי פּוֹסִי פּוֹסִי קַעַט	5	אנַשְׁטָטָט אָ פָּאָרָעֶדֶע
17	זוי ס'וּעָרֶט האָנֵיך	6	בָּא אָנוּ
17	זוי מעָן מַאֲכָט בְּרוּיט	8	אָ קַעַצְעַלְעָ
		9	מִין הִינְטֵל
18	זוי מעָן בּוּיט אָוּן זוי מעָן	10	שְׁלָאָפֶן מִין דָּאָי
		12	גַּעֲקִוִּיפְטָהָט מִין אָנְקָל
19	זוי מעָן מַאֲכָט וּאַלְעַנָּע	13	זִוְּנִיגְסְּטוּ פּוּינְגָּלְעָ פָּאָר מִיר
20	קְלִידָעָר	15	קְומָט נָאָר קְינְדָעָר

עלטערן, לרערר און קינדער

39	בָּאָפְּגָא אָז אָ בּוּזָעָר	25	בְּעַסְטָע פְּרִיְינְד
40	דוֹרְגָּעָן	26	וּוְעַסְטוּ זַיְן אָ גּוּטָע מִידָּל
40	מיַסְטָעָר	27	נִיט וּוּ אַלְעָ מִידָּלָאָךְ
41	מיַין פָּאָפָא	28	מִין בּוּבִי שּׁוּעַסְטָעָר
41	וּוְאָרוּם	29	חִיהְלָעָן
42	אָ פּוּטָעָר	30	וּוְאָרוּם וּוְיַוְנְסְטוּ מַאְמָעָ אַיְמָעָר
42	צָעָן גַּעֲבָטָהָט פָּאָר קְינְדָעָר	33	מִאָמָע
44	וּוְעַסְטוּ פָּאָלָגָן מִיר	34	קְינְדָעָן מוּטָעָר
45	וּוְיַנְטָעָר	35	וּוְעַן מִין פָּאָפָא
45	גַּאֲלַדְעַנָּעָ פִּישְׁעַלְאָךְ	36	פָּאָפָא הָטָטָהָט מִיר צּוֹגְעַזְגָּטָט
46	דיַיְלָבָנָה	37	וּוְעַל זַיְן אָ דָּקָטָאָר
		38	זָאָג מִיר

אויפֿן דארפֿ

53	נָאָמָּאָר — — — — —	49	מִיר פַּאֲרָן אֵין קָאנְטָרוֹ — — — — —
54	הָוְרִי — — — — —	50	אֵין סָאוֹנְטָרוֹ — — — — —
55	אֵין קָאנְטָרוֹ לְעַבֶּט נָאָט — — — — —	51	מָאָנְצָוּ מִיר אֵין בָּעֵט — — — — —
56	אַיך וּוֹוִיסְ נִיט וּוֹאָסְ דָּאָס אֵין נְעַבְּטָן — — — — —	52	נְעַבְּטָן — — — — —

פארשידענעם

70	אַבִּי אַיךְ הָאָב גַּעֲמִינְט — — — — —	59	גַּאַט זַעַט אַלְעָם — — — — —
71	פָּאָפָּא וּוֹילְ פָּאָרְקוּפְּן — — — — —	60	לְעַבְּן בּוּמְעָר אִיְּבָק — — — — —
72	וּוֹעֵן גַּאַט וּוֹיְנְטָט נִיסְטָט אַרְעָן —	61	קִינְדָּעָר מָוּזָן פָּאָלְגָּן — — — — —
72	דיַ עַרְד — — — — —	62	עַנְיִים חַלּוּם — — — — —
73	עַס רַעֲנָנְט — — — — —	64	בָּאַלְשָׁעוּוֹוִיקָּעָס — — — — —
74	וּוֹעֵן יָאָנְקָל אֵין קָרָאָנְק גַּעֲוָעָן	65	דיַ פִּיש — — — — —
76	וּוֹעַט דָּאָס אַ פָּאָרְטוּי זַיְן — —	66	זַיְדָעָ בִּוּט אַ מְעַרְדָּע — — — — —
77	דיַ מְעַשָּׂה מִיטָּה דיַ הַיּוֹן — —	66	אֵין הַאֲמְלִיע — — — — —
	וּוֹי אַ פְּרִינְיָה הָאָט גַּעֲהִילְט אַ	66	מִין בּוּרְטָרְדִּי — — — — —
81	פְּרִיעָצָעָסְנִין מִיטָּה לְיַבְעָ — —	68	כָּאָכָעָס — — — — —
86	מְעַשָּׂה פּוֹרִיט — — — — —	69	פְּלִי אַיךְ וּוֹי אַ טּוֹב — — — — —
	עַנְגְּלִישָׂ אִירְדִּישָׂ וּוּרְטָעָר פּוֹן	69	וּוֹאָס אַ פָּאָטָאָגְרָאָפְּעָר טּוֹט — — — — —
94	דָּעַם בּוֹך — — — — —	70	